

Brüssel, **XXX**
[...](2021) **XXX** draft

KOMISJONI TEATIS

Suunised kalandus- ja vesiviljelussektoris antava riigiabi kohta

KOMISJONI TEATIS

Suunised kalandus- ja vesiviljelussektoris antava riigiabi kohta

SISUKORD

I OSA 3

ÜLDSÄTTED	3
1. peatükk	3
1. Sissejuhatus	3
2. peatükk	5
2. Kohaldamisala, teatamiskohustus ja mõisted	5
2.1. Käesolevate suuniste kohaldamisala ja EMKVF-i mõju	5
2.1.1 Kohaldamisala	5
2.1.2 Muudeks meetmeteks antav abi	7
2.1.3 Määruse (EL) 2021/1139 mõju	7
2.2. Kalandus- ja vesiviljelussektori suhtes kohaldatavad horisontaalsed eeskirjad ja muud abi käsitlevad dokumendid	8
2.3. Abi grupierandi määrustega hõlmatud meetmeliikidele	9
2.4. Teatamiskohustus	9
2.5. Mõisted	10
3. peatükk	12
3. Üldised hindamis põhimõtted	12
3.1. Esimene tingimus: abi soodustab teatava majandustegevuse arengut	13
3.1.1. Abi saav majandustegevus	13
3.1.2. Ergutav mõju	13
<i>Lisatingimused eraldi teatamisele kuuluva investeeringuteks ettenähtud abi puhul</i>	<i>15</i>
3.1.3. Liidu õiguse asjakohaste sätete ja üldpõhimõtete rikkumise puudumine	15
3.2. Teine tingimus: abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega	16
3.2.1. Riigi sekkumise vajadus	17
3.2.2 Abi asjakohasus	17
<i>Asjakohasus võrreldes teiste abivormidega</i>	<i>17</i>
3.2.3. Abi proportsionaalsus	18
<i>Abi ülemmäärad ja maksimaalsed abisummad</i>	<i>18</i>

<i>Lisatingimused eraldi teatamisele kuuluva investeeringuteks ettenähtud abi puhul ja teatatud abikavade alusel suurettevõtjatele antava investeeringuteks ettenähtud abi puhul ..</i>	19
<i>Abi kumuleerimine</i>	20
3.2.4. Läbipaistvus	21
3.2.5. Põhjendamatu negatiivne mõju konkurentsile ja kaubandusele	22
<i>Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeeringuteks ettenähtud abi kavad</i>	23
<i>Eraldi teatamisele kuuluv investeeringuteks ettenähtud abi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemiseks ja turustamiseks</i>	23
3.2.6. Abi positiivse ja negatiivse mõju kaalumise (tasakaalustatuse kriteerium)	24
II OSA	26
ABI LIIGID	26
1. peatükk	26
RISKIJUHTIMISEKS JA KRIISIOHJEKS ANTAV ABI	26
1.1. Loodusõnnetuste või erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi	26
1.2. Abi halbade ilmaolude ja ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks	28
1.3. Vesiviljeluses esinevate loomataudide ning liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide ja liikmesriigi jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide leviku ennetamise, tõrje ja likvideerimise kulude katmiseks antav abi	30
2. peatükk	33
ÄÄREPOOLSEIMATES PIIRKONDADES ANTAV ABI	33
2.1. Äärepoolsemates piirkondades antav tegevusabi	33
2.2. Äärepoolsemates piirkondades kalalaevastiku uuendamiseks antav abi	34
III OSA	35
MENETLUSKÜSIMUSED	35
1. Abikavade maksimaalne kestus ja hindamine	35
2. Suuniste kohaldamine	36
3. Ettepanekud asjakohaste meetmete kohta	36
4. Aruandlus ja järelevalve	36
5. Läbivaatamine	37

I OSA

ÜLDSÄTTED

1. peatükk

1. SISSEJUHATUS

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 107 lõikes 1 on sätestatud, et „kui aluslepingutes ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust“. Kuigi ELi toimimise lepingus on sätestatud põhimõte, et riigiabi on keelatud, võib sellist abi teatavatel juhtudel pidada siiski aluslepingu artikli 107 lõigete 2 ja 3 alusel siseturuga kokkusobivaks.
- (2) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkti b kohaselt on loodusõnnetuste või erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi siseturuga kokkusobiv. Teiseks võib komisjon ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel pidada siseturuga kokkusobivaks kalandus- ja vesiviljelussektori majandusarengu soodustamiseks antavat abi, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Kolmandaks võib ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a alusel siseturuga kokkusobivaks pidada abi majandusarengu edendamiseks piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus, ja ELi toimimise lepingu artiklis 349 osutatud piirkondades, võttes arvesse nende struktuurilist, majanduslikku ja sotsiaalset olukorda.
- (3) Käesolevates suunistes esitab komisjon tingimused ja kriteeriumid, mille alusel kalandus- ja vesiviljelussektorile antavat abi peetakse siseturuga kokkusobivaks. ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkti b kohaselt antava abi puhul esitatakse käesolevates suunistes tingimused, mille alusel loodusõnnetuste või erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi on siseturuga kokkusobiv. Komisjon määrab kindlaks ka kriteeriumid selliste piirkondade kindlakstegemiseks, mis vastavad ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tingimustele ja mille puhul abi võib pidada siseturuga kokkusobivaks.
- (4) Kalandus- ja vesiviljelussektori majandusarengu soodustamiseks antav riigiabi on osa laiemast ühisest kalanduspoliitikast, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1380/2013¹ (edaspidi „ühise kalanduspoliitika määrus“). Selle poliitika raames annab liit kalandus- ja vesiviljelussektorile rahalist toetust kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1139,² millega loodi Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond (edaspidi „EMKVF“). Riigiabi sotsiaalne ja majanduslik mõju on sama, olenemata sellest, kas seda rahastatakse (kas või osaliselt) liidu eelarvest või mõne

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1139, millega luuakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond ja muudetakse määrust (EL) 2017/1004 (ELT L 247, 13.7.2021, lk 1).

liikmesriigi poolt. Seepärast on komisjon seisukohal, et poliitika, mida ta rakendab riigiabi kontrolli valdkonnas, peaks olema kooskõlaline ja sidus ühise kalanduspoliitika raames EMKVFi kaudu toetuste andmisega. Käesolevate suuniste kohaldamisel ja tõlgendamisel võtab komisjon arvesse ühise kalanduspoliitika eeskirju ja EMKVFi reguleerivaid eeskirju. Seega võib riigiabi andmine olla põhjendatud üksnes juhul, kui see on kooskõlas ühise kalanduspoliitika eesmärkidega.

- (5) Ühise kalanduspoliitikaga, mille eesmärgid on sätestatud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 2, on eelkõige seatud sihiks tagada, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning et neid majandatakse viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ning toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Ühise kalanduspoliitikaga on seatud järgmised eesmärgid: a) kaotada järk-järgult tagasiheide, igal üksikjuhul eraldi ja võttes arvesse parimaid kättesaadavaid teaduslikke nõuandeid, vältides ja vähendades võimalikult palju soovimatut püüki ning järk-järgult tagades püügi lossimise; b) vajaduse korral kasutatakse soovimatut püüki parimal viisil ära, loomata turgu kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõtudest väiksemale püügile; c) luuakse tingimused majanduslikult elujõulisemale ja konkurentsivõimelisemale kalapüügi- ja kalatöötlemissektorile ning maismaal toimuvale kalapüügiga seotud tegevusele; d) näha ette meetmed laevastike püügivõimsuse kohandamiseks püügivõimalustega, mis vastavad määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikele 2, et saavutada majanduslikult elujõulised laevastikud, kasutamata ülemäära mere bioloogilisi ressursse; e) edendatakse liidus säästvat vesiviljelust, et toetada toiduga varustatust ja kindlustatust ning tööhõivet; f) toetatakse rahuldava elatustaseme saavutamist nende hulgas, kes sõltuvad püügitegevusest, pidades silmas rannapüüki ja sotsiaal-majanduslikke aspekte; g) panustatakse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tohusasse ja läbipaistvasse siseturгу ning võrdsete tingimuste tagamisse liidus turustatavatele kalapüügi- ja vesiviljelustoodetele; h) võetakse arvesse nii tarbijate kui ka tootjate huvisid; i) edendatakse rannapüüki, võttes arvesse sotsiaal-majanduslikke aspekte; j) tagatakse kooskõla liidu keskkonnanalaste õigusaktidega, eelkõige eesmärgiga saavutada 2020. aastaks hea keskkonnaseisund, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/56/EÜ³ artikli 1 lõikes 1, ja liidu muude poliitikavaldkondadega. Ühise kalanduspoliitika eesmärkide kohaselt ei tohiks riigiabi tuua kaasa kalalaevastiku püügivõimsuse suurenemist, ülepüüki ega püügikoormuse ümberpaiknemist, mis võiks põhjustada ülepüüki.
- (6) EMKVFi üldises ülesehituses hõlmab toetus sekkumisi, mis aitavad saavutada ühise kalanduspoliitika eesmäärke, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 2. Selleks on EMKVFi raames määratud kindlaks toetamise neli prioriteeti ja seatud erieesmärgid, mida tuleks sekkumise kavandamisel silmas pidada. Määruse (EL) 2021/1139 artikli 3 kohaselt hõlmavad EMKVFi prioriteedid i) kestliku kalapüügi soodustamist ning vee bioloogiliste ressursside taastamise ja kaitsmise edendamist (1. prioriteet) ning ii) säästva vesiviljelustegevuse

soodustamist ning kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ja turustamise edendamist, aidates seeläbi parandada toiduga kindlustatust liidus (2. prioriteet). 1. prioriteedi erieesmärgid on järgmised: a) majanduslikult ja sotsiaalselt kestliku ning keskkonnasäästliku püügitegevuse tugevdamine; b) energiatõhususe suurendamine ja CO₂ heite vähendamine kalalaevade mootorite asendamise või moderniseerimise kaudu; c) püügivõimsuse kalapüügivõimalustega kohandamise edendamine püügitegevus alalise lõpetamise korral ja püügitegevuse ajutise lõpetamise korral õiglasele elatustasemele kaasaaitamine; d) kalanduse tõhusa kontrolli ja õigusnormide täitmise edendamine, sealhulgas võitlemine ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu, ning andmete usaldusväärsuse edendamine, et teha teadmistel põhinevaid otsuseid; e) äärepoolseimate piirkondade kalandus- ja vesiviljelustoodete võrdsete võimaluste edendamine; ning f) veekeskkonna elurikkuse ja ökosüsteemide kaitsmisele ja taastamisele kaasa aitamine. 2. prioriteedi erieesmärgid on järgmised: a) säästva vesiviljelustegevuse edendamine, eelkõige vesiviljelustootmise konkurentsivõime tugevdamine, tagades samal ajal, et tegevus on pikas perspektiivis keskkonnasäästlik; ning b) kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turustamise, kvaliteedi ja lisaväärtuse ning nende toodete töötlemise edendamine.

- (7) 2019. aastal algatas komisjon kalandus- ja vesiviljelussektoris antava riigiabi suuniste hindamise,⁴ mis näitas, et üldiselt on kalandus- ja vesiviljelussektori riigiabi raamistik tõhus, minimeerib konkurentsimoonutusi ja mõju kaubandusele, suurendab läbipaistvust, järjepidevust ja õiguskindlust ning aitab kaasa ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamisele⁵. Selleks et viia selle sektori riigiabi eeskirjad kooskõlla EMKVFi ja riigiabi kontrolli horisontaalsete eeskirjadega ning võtta tasakaalustatuse kriteeriumi kohaldamisel (I osa jagu 3.2.6) arvesse Euroopa rohelisest kokkuleppest⁶ tulenevaid seonduvaid poliitikameetmeid, on kalandus- ja vesiviljelussektoris majandustegevuse arendamisel siiski vajalikud mõned sihipärased kohandused.

2. peatükk

2. KOHALDAMISALA, TEATAMISKOHUSTUS JA MÕISTED

2.1. Käesolevate suuniste kohaldamisala ja EMKVFi mõju

2.1.1 Kohaldamisala

- (8) Käesolevates suunistes esitatakse põhimõtted, mida komisjon kohaldab, et hinnata kalandus- ja vesiviljelussektorile antava abi kokkusobivust siseturuga ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 või lõike 3 tähenduses.
- (9) Käesolevaid suuniseid kohaldatakse igasuguse kalandus- ja vesiviljelussektorile antava abi suhtes, sealhulgas regionaalabi nende osade suhtes, mis on seotud kalandus- ja vesiviljelussektoriga. Neid kohaldatakse ka kogu muu abi suhtes, mida antakse kalandus- ja vesiviljelussektorile liidu fondide raames.

⁴ ELT C 217, 2.7.2015, lk 1.

⁵ [Viide komisjoni talituste töödokumendile]

- (10) Käesolevaid suuniseid kohaldatakse kõigi ettevõtjate suhtes. Suurettevõtjad on üldiselt turutõrgetest vähem mõjutatud kui väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd). Peale selle on kalandus- ja vesiviljelussektori suurettevõtjad tõenäolisemalt kaalukad turuosalised ning seetõttu võib suurettevõtjatele antav abi teataval juhul olulisel määral moonutada konkurentsi ja kaubandust siseturul. Kuna kalandus- ja vesiviljelussektori suurettevõtjatele antav abi võib põhjustada konkurentsimoonutusi, viiakse suurettevõtjate suhtes kohaldatavad riigiabi eeskirjad käesolevates suunistes kooskõlla üldiste riigiabi eeskirjadega ja nende puhul kohaldatakse käesolevate suuniste I osa 3. peatükis esitatud üldiseid hindamispõhimõtteid.
- (11) Raskustes olevad ettevõtjad jäävad käesolevate suuniste kohaldamisalast välja, välja arvatud juhul, kui on kohaldatav käesolevas punktis osutatud erand. Komisjon on seisukohal, et raskustes olevaid ettevõtjaid, kui nende olemasolu on sattunud ohtu, ei saa käsitada sobivate vahenditena avaliku poliitika muude eesmärkide edendamiseks enne, kui on tagatud nende ettevõtjate elujõulisus. Seega, kui abisaajat peetakse käesolevate suuniste punkti (30) alapunkti q tähenduses rahalistes raskustes olevaks ettevõtjaks, hinnatakse abi vastavalt suunistele raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta⁷. Põhimõtet, mille kohaselt riigiabi ei anta rahalistes raskustes olevatele ettevõtjatele, ei kohaldata siiski käesolevate suuniste II osa 1. peatüki jaos 1.1 osutatud loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antava abi suhtes, mis on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkti b kohaselt siseturuga kokkusobiv. Kui kalandus- ja vesiviljelussektoris tegutseva ettevõtja rahaliste raskuste põhjuseks on käesolevate suuniste II osa 1. peatüki jaos 1.2 või jaos 1.3 osutatud riskisündmused või kaitsealused loomad, nagu on osutatud komisjoni määruse (EL) XX [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS]⁸ artiklis 46, võib käesolevate suuniste kohaselt abi anda ja see võib olla siseturuga kokkusobiv ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel. Rahvatervise kaitse ja hädaolukorra tõttu ei tohiks käesolevate suuniste II osa 1. peatüki jaos 1.3 kohaselt vesiviljeluses loomataudide ennetamiseks, tõrjeks ja likvideerimiseks antava abi puhul arvesse võtta ettevõtja majanduslikku olukorda.
- (12) Hinnates abi ettevõtjale, kellele komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks, võtab komisjon arvesse veel tagasimaksmata abisummat⁹. Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punktile b ei kehti see loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antava abi suhtes (käesolevate suuniste II osa 1. peatüki jagu 1.1).

⁷ ELT C 249, 31.7.2014, lk 1.

⁸ Komisjoni määrus .../..., millega teatavat liiki abi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele tunnistatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks [ELT viide].

⁹ Vt selle kohta liidetud kohtuasjad T-244/93 ja T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH vs. komisjon, ECLI:EU:T:1995:160.

2.1.2 Muudeks meetmeteks antav abi

- (13) Kui abi ei vasta ühelegi käesolevate suuniste II osa 1. ja 2. peatükis ning I osa 2. peatüki jagudes 2.2 ja 2.3 nimetatud abiliigile, siis põhimõtteliselt ei ole see siseturuga kokkusobiv. Kui liikmesriik siiski kavatseb sellist abi anda või annab sellist abi, hindab komisjon seda igal üksikjuhul eraldi vahetult aluslepingu artikli 107 lõike 3 alusel, võttes arvesse aluslepingu artiklites 107, 108 ja 109 sätestatud eeskirju ning analoogia põhjal käesolevaid suuniseid. Liikmesriigid peavad selgelt tõendama, et abi on käesolevate suuniste I osa 3. peatükis esitatud põhimõtetega kooskõlas. Komisjon kiidab sellise abi heaks üksnes juhul, kui positiivne panus sektori arengusse kaalub siseturul konkurentsi moonutamise ja liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamise riski selgelt üles.

2.1.3 Määruse (EL) 2021/1139 mõju

- (14) ELi toimimise lepingu artiklist 42 tuleneb, et ELi toimimise lepingu konkrentsieskirju käsitlevat peatükki, mis sisaldab riigiabisätteid, kohaldatakse põllumajandussaaduste, sealhulgas kalandus- ja vesiviljelussektori saaduste tootmise ja nendega kauplemise suhtes ainult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määratud ulatuses.
- (15) Määruse (EL) 2021/1139 artikli 10 lõikes 1 on sätestatud, et liikmesriikide poolt kalandus- ja vesiviljelussektori ettevõtjatele antava abi suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingu artikleid 107, 108 ja 109. Määruse (EL) 2021/1139 artikli 10 lõikes 2 on siiski nähtud ette erand sellest üldreeglist ja sätestatud, et ELi toimimise lepingu artikleid 107, 108 ja 109 ei kohaldata maksete suhtes, mida liikmesriigid teevad määruse (EL) 2021/1139 alusel ja mis kuuluvad ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisalasse. Määruse (EL) 2021/1139 artikli 10 lõike 3 kohaselt kohaldatakse ELi toimimise lepingu artikleid 107, 108 ja 109 juhul, kui kalandus- ja vesiviljelussektori puhul nähakse riigisiseste sätetega ette riiklik rahastamine, mis läheb määruse (EL) 2021/1139 sätetest kaugemale. Sellisel juhul kohaldatakse niisuguse riikliku rahastamise suhtes tervikuna riigiabi eeskirju (ELi toimimise lepingu artikleid 107, 108 ja 109). Seega kohaldatakse riigiabi eeskirju a) EMKVFi määruse kohaselt i) igasuguse riikliku rahastamise suhtes, mis läheb kaugemale määruse (EL) 2021/1139 sätetest, ja ii) määruse (EL) 2021/1139 alusel tehtavate maksete suhtes, mis jäävad ELi toimimise lepingu artikli 42 tähenduses kalandus- ja vesiviljelussektorist väljapoole; ning b) väljaspool määruse (EL) 2021/1139 kohaldamisala tehtavate riiklike maksete suhtes.
- (16) EMKVFi ülesehitus on lihtne ning see ei sisalda liidu tasandil kindlaks määratud rangeid meetmeid ega üksikasjalikke rahastamiskõlblikkuse eeskirju. Selle asemel kirjeldatakse EMKVFi iga prioriteedi puhul laiu erieesmärke. Liikmesriigid peaksid oma programmis seega esitama EMKVFi prioriteetide saavutamise sobivaimad viisid. Mitmesuguseid meetmeid, mille liikmesriigid on kõnealustes jagatud eelarve täitmisel põhinevates programmides kindlaks määranud, võidakse toetada vastavalt määruses (EL) 2021/1139 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1060¹⁰ sätestatud eeskirjadele.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase

- (17) Mõningad liikmesriikide poolt määruse (EL) 2021/1139 alusel tehtavad maksed ei pruugi olla kalandus- ja vesiviljelussektorile tehtavad maksed, kuna need võivad jääda ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisalast välja. Nii võib see olla näiteks teatavate maksete puhul, mis on seotud määruse (EL) 2021/1139 artiklite 14, 23, 25, 29, 30, 31, 32, 33 ja 34 kohase tegevusega.
- (18) Selliste määruse (EL) 2021/1139 alusel tehtud maksete suhtes, mis jäävad kalandus- ja vesiviljelussektorist väljapoole, kohaldatakse ELi toimimise lepingu riigiabi eeskirju. Kui nimetatud maksed kujutavad endast riigiabi, tuleks neid hinnata vastavalt asjaomastele riigiabialastele õigusaktidele.
- (19) Käesolevaid suuniseid ei kohaldata abi suhtes, mida antakse täiendavate rahaliste vahenditena määruse (EL) 2021/1139 artiklite 24, 35, 36 ja 37 kohaseks hüvitamiseks. Kui liikmesriigid eraldavad täiendavaid rahalisi vahendeid, et toetada äärepoolseimatest piirkondadest pärit teatavate kalapüügi- ja vesiviljelustoodete püüdmisel, kasvatamisel, töötlemisel ja turustamisel ettevõtjatele tekkivate lisakulude hüvitamist, nagu on osutatud määruse (EL) 2021/1139 artiklis 24, peavad nad teatama sellest riigiabist komisjonile, kes võib selle abi kooskõlas määrusega (EL) 2021/1139 kõnealuse hüvitamise osana heaks kiita. See riigiabi loetakse teatatuks ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 esimese lause tähenduses.

2.2. Kalandus- ja vesiviljelussektori suhtes kohaldatavad horisontaalsed eeskirjad ja muud abi käsitlevad dokumendid

- (20) Kui abi kuulub teatavate horisontaalsete suuniste või muude komisjoni poolt vastu võetud dokumentide kohaldamisalasse, hindab komisjon sellist abi käesolevate suuniste I osa 3. peatükis esitatud põhimõtete ning vastavate horisontaalsete suuniste ja muude riigiabi käsitlevate dokumentide asjakohaste jagude alusel.
- (21) Nende horisontaalsete suuniste ja muude dokumentide hulka kuuluvad koolituseks antava ja eraldi teatamise kohustusega riigiabi siseturuga kokkusobivuse analüüsi kriteeriumid,¹¹ suunised riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi kohta,¹² teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistik,¹³ keskkonna- ja energiaalase riigiabi suunised aastateks 2014–2020,¹⁴ raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi suunised¹⁵ ning ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate tööhõive jaoks antava ja eraldi teatamise kohustusega riigiabi siseturuga kokkusobivuse analüüsi kriteeriumid¹⁶.

Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

¹¹ Komisjoni teatis „Koolituseks antava ja eraldi teatamise kohustusega riigiabi ühisturuga kokkusobivuse analüüsi kriteeriumid“ (ELT C 188, 11.8.2009, lk 1).

¹² Komisjoni teatis „Suunised riskifinantseerimisinvesteeringute edendamiseks antava riigiabi kohta“ (ELT C 19, 22.1.2014, lk 4).

¹³ Komisjoni teatis „Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistik“ (ELT C 198, 27.6.2014, lk 1).

¹⁴ ELT C 200, 28.6.2014, lk 1.

¹⁵ Komisjoni teatis „Suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta“ (ELT C 249, 31.7.2014, lk 1).

¹⁶ Komisjoni teatis „Ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate tööhõive jaoks antava ja eraldi teatamise kohustusega riigiabi ühisturuga kokkusobivuse analüüsi kriteeriumid“ (ELT C 188, 11.8.2009, lk 6).

- (22) Regionaalabi suuniseid aastateks 2022–2027¹⁷ ei kohaldata kalandus- ja vesiviljelussektori suhtes, välja arvatud juhul, kui kõnealuses sektoris antakse riigiabi horisontaalse regionaalse tegevusabi kava raames.

2.3. Abi grupierandi määrustega hõlmatud meetmeliikidele

- (23) Kui VKEdele või suurettevõtjatele antav abi on sama laadi kui mõne punkti (27) alapunktis a osutatud grupierandi määruse kohaselt siseturuga kokkusobivaks peetav abiliik, lähtub komisjon abi hindamisel I osa 3. peatükis ja käesolevas jaos esitatud üldistest hindamispõhimõtetest ning kõnealustes määrustes vastavate abiliikide kohta sätestatud kriteeriumidest. Nii on see näiteks kaitsealuste loomade tekitatud kahju korvamiseks antava abi puhul, mis on sätestatud määruse (EL) [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS] artiklis 46.
- (24) Seoses punktiga (23) kohaldatakse järgmisi eritingimusi:
- (a) abi, mis on sama laadi kui määruse (EL) [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS] artiklis 44 osutatud abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks, on ELi toimimise lepinguga kooskõlas, kui see vastab käesolevate suuniste II osa 1. peatüki jaos 1.1 esitatud eritingimustele;
 - (b) abi, mis on sama laadi kui määruse (EL) [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS] artiklis 45 osutatud abi halbade ilmaolude tekitatud kahju korvamiseks, on ELi toimimise lepinguga kooskõlas, kui see vastab käesolevate suuniste II osa 1. peatüki jaos 1.2 esitatud eritingimustele.

2.4. Teatamiskohustus

- (25) Käesolevaid suuniseid kohaldatakse abikavade ja üksikabi suhtes.
- (26) Komisjon tuletab liikmesriikidele meelde nende kohustust teatada kõikidest uue abi andmise kavadest vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3 ja määruse (EL) 2015/1589¹⁸ artiklile 2.
- (27) Komisjon tuletab liikmesriikidele meelde ka neid juhtumeid, millest ei ole vaja komisjonile teatada:
- (a) abi, mis on kooskõlas mõnega nõukogu määruse (EL) 2015/1588¹⁹ artikli 1 alusel vastu võetud grupierandi määrustest, kui seda kohaldatakse kalandus- ja vesiviljelussektori suhtes, eelkõige:
 - (i) abi, mis on kooskõlas määrusega (EL) [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS], millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks; ning
 - (ii) koolitusabi, abi VKEde juurdepääsuks rahastamisele, teadus- ja arendustegevuse valdkonnas antav abi, VKEdele innovatsiooniks antav abi, ebasoodsas olukorras olevate töötajate ja puudega töötajate jaoks

¹⁷ Komisjoni teatis „Regionaalabi suunised“ (ELT C 153, 29.4.2021, lk 1).

¹⁸ Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.9.2015, lk 9).

¹⁹ Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1588, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes (ELT L 248, 24.9.2015, lk 1).

antav abi, [direktiivi 2003/96/EÜ alusel maksuvähenduste vormis antav abi], äärepoolseimates piirkondades antav investeeringuteks ettenähtud regionaalabi, regionaalse tegevusabi kavad, abi põllumajanduse tootlikkusele ja säästvusele pühendatud Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühmade projektidele, abi kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidele, abi Euroopa territoriaalse koostöö projektidele ning InvestEU fondist toetatavate finantstoodetega seotud abi (välja arvatud komisjoni määruse (EL) nr 717/2014²⁰ artikli 1 lõikes 1 nimetatud tegevuse puhul), mis on kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 651/2014²¹;

- (b) vähese tähtsusega abi, mis on kooskõlas määrusega (EL) nr 717/2014.
- (28) Liikmesriikidele tuleb teatada, et näiteks maksulaadsete tasude kaudu rahastamise süsteem moodustab abi lahutamatu osa (vt kohtuasjas T-275/11 tehtud otsuse punktid 41–44)²².
- (29) Kui abikava rahastatakse teatavate kalapüügi- ja vesiviljelustoodete suhtes kehtestatud eritasudest, eelkõige maksulaadsetest tasudest, sõltumata nende toodete päritolust, hindab komisjon abi käesolevate suuniste 3. jaos esitatud põhimõtete ja kohaldatava jao tingimuste alusel. Siseturuga võib kokkusobivaks pidada üksnes abi, millest saavad kasu nii kodumaised kui ka imporditud tooted.

2.5. Mõisted

- (30) Käesolevates suunistes kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - (a) „abi“ – meede, mis vastab kõikidele ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele;
 - (b) „sihtotstarbeline üksikabi“ – abi, mida ei anta abikava alusel;
 - (c) „abi osakaal“ – abi kogusumma, mis on väljendatud protsendina rahastamiskõlblikest kuludest enne maksude või muude tasude mahaarvamist;
 - (d) „abikava“ – mis tahes dokument, mille alusel võidakse ilma edasiste rakendusmeetmeteta anda üksikabi kõnealuses dokumendis üldiselt ja abstraktselt määratletud ettevõtjatele, ning mis tahes dokument, mille alusel võidakse anda konkreetse projektiga mitteseotud abi ühele või mitmele ettevõtjale määramata ajaks ja/või määramata ulatuses;
 - (e) „abi andmise kuupäev“ – kuupäev, mil abisaajal tekib kohaldatava siseriikliku õiguse alusel seaduslik õigus abi saada;

²⁰ Komisjoni 27. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.06.2014, lk 45).

²¹ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

²² Kohtuasi T-275/11, *Télévision française 1 (TF1) vs. komisjon*, ECLI:EU:T:2013:535. Vt ka kohtuasi C-174/02, *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant*, ECLI:EU:C:2005:10; kohtuasi C-526/04, *Laboratoires Boiron*, ECLI:EU:C:2006:528; liidetud kohtuasjad C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 ja C-83/90, *Compagnie commerciale de l'Ouest vs. Receveur principal des douanes de La Pallice-Port*, ECLI:EU:C:1992:118; ja kohtuasi C-234/99, *Niels Nygård vs. Svineavgiftsfonden ja Ministeriet for Fødevarer*, ECLI:EU:C:2002:244.

- (f) „hindamiskava“ – dokument, mis sisaldab vähemalt järgmisi elemente: hinnatava abikava eesmärgid; hindamisküsimused; tulemusnäitajad; kavandatud hindamismetoodika; andmekogumise nõuded; hindamise kavandatud ajakava, sealhulgas hindamise lõpparuande esitamise kuupäev; hindamist teostava sõltumatu organi kirjeldus või kriteeriumid selle organi valimiseks ning hindamistulemuste avalikustamise tagamise meetmed;
- (g) „kalapüügi- ja vesiviljelustooted“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1379/2013²³ I lisas loetletud tooted;
- (h) „kalandus- ja vesiviljelussektor“ – majandussektor, mis hõlmab kõiki kalapüügi- või vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamise valdkondi;
- (i) „brutotoetusekvivalent“ – abi summa, kui see antaks abisaajale toetuse vormis, enne maksude või muude tasude mahaarvamist;
- (j) „üksikabi“ – sihtotstarbeline üksikabi ja abikava raames üksikutele abisaajatele antav abi;
- (k) „liikmesriigi jaoks probleemne invasiivne võõrliik“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1143/2014²⁴ artikli 3 punktis 4 määratletud invasiivne võõrliik;
- (l) „liidu jaoks probleemne invasiivne võõrliik“ – määruse (EL) nr 1143/2014 artikli 3 punktis 3 määratletud invasiivne võõrliik;
- (m) „suurettevõtjad“ – ettevõtjad, kes ei vasta määruse (EL) [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS]²⁵ I lisas sätestatud kriteeriumidele;
- (n) „tegevusabi“ – abi, mille eesmärk või tulemus on ettevõtja likviidsuse parandamine, tootmiskulude vähendamine või tulude suurendamine, eelkõige abi, mis arvutatakse üksnes toodetud või turustatud koguse, tootehindade, toodetud ühikute või tootmisvahendite alusel;
- (o) „äärepoolseimad piirkonnad“ – ELi toimimise lepingu artiklis 349 osutatud piirkonnad²⁶;
- (p) „väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd)“ – ettevõtjad, kes vastavad määruse (EL) [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS]²⁷ I lisas sätestatud kriteeriumidele;
- (q) „raskustes olev ettevõtja“ – ettevõtja, kes vastab kriteeriumidele, mis on sätestatud komisjoni suunistes raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta²⁸;

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1379/2013 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 1).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL) nr 1143/2014 looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta (ELT L 317, 4.11.2014, lk 35).

²⁵ [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS]

²⁶ Guadeloupe, Prantsuse Guajaana, Martinique, Mayotte, Réunion, Saint-Martin, Assooride autonoomne piirkond, Madeira ja Kanaari saared (ELT C 202, 7.6.2016, lk 195).

²⁷ [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS]

- (31) Lisaks punktis (30) loetletud mõistetele tuleb vastavalt asjakohasusele arvesse võtta ka käesolevate suuniste punktides (21) ja (22) ning punkti (27) alapunktis a loetletud vastavates dokumentides ning ühise kalanduspoliitika määruhes ja EMKVFi määruhes sisalduvaid mõisteid.

3. peatükk

3. ÜLDISED HINDAMISPÕHIMÕTTED

- (32) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel võib komisjon pidada siseturuga kokkusobivaks riigiabi teatava majandustegevuse või teatavate majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.
- (33) Selleks et hinnata, kas kalandus- ja vesiviljelussektorile antavat riigiabi saab pidada siseturuga kokkusobivaks, teeb komisjon seega kindlaks, kas abimeede soodustab teatava majandustegevuse arengut (esimene tingimus) ja kas see mõjutab ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega (teine tingimus).
- (34) Käesolevas peatükis selgitab komisjon, kuidas ta siseturuga kokkusobivust hindab. Selles esitatakse üldised siseturuga kokkusobivuse tingimused ning vajaduse korral eritingimused abikavade puhul ja lisatingimused üksikabi puhul, mille suhtes kehtib teatamiskohustus.
- (35) Punktis (33) osutatud hindamisel kaalub komisjon järgmisi aspekte.
- (a) Esimene tingimus: abi soodustab teatava majandustegevuse arengut:
- i) asjaomase majandustegevuse kindlaksmääramine (jagu 3.1.1);
 - ii) ergutav mõju: abi peab muutma asjaomase ettevõtja käitumist nii, et ta hakkab tegelema lisategevusalaga, mida ta ilma abita ei teeks või teeks piiratult või teistmoodi (jagu 3.1.2);
 - iii) abi ei ole vastuolus liidu õiguse asjakohaste sätete ja üldpõhimõtetega (jagu 3.1.3).
- (b) Teine tingimus: abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega
- i) riigi sekkumise vajadus: abiga peab kaasnema oluline paranemine, mida turg üksi ei suudaks saavutada, näiteks turutõrke kõrvaldamine või asjakohasel juhul võrdsete võimaluste või ühtekuuluvusega seotud probleemi lahendamine (jagu 3.2.1);
 - ii) abi asjakohasus: kavandatav abi peab olema asjakohane poliitikavahend majandustegevuse arengu soodustamiseks (jagu 3.2.2);
 - iii) abi proportsionaalsus (abi piirdumine minimaalselt vajalikuga): abi summa ja osakaal peavad piirduma miinimumiga, mis on vajalik selleks,

et ajendada asjaomast ettevõtjat tegema lisainvesteeringut või hakkama tegelema lisategevusalaga (jagu 3.2.3);

iv) abi läbipaistvus: liikmesriikidel, komisjonil, ettevõtjatel ja avalikkusel peab olema hõlbus juurdepääs kõigile asjaomastele õigusaktidele ja nende alusel antavat abi käsitlevale teabele (jagu 3.2.4);

v) abi tõttu konkurentsile ja kaubandusele avalduva põhjendamatu negatiivse mõju vältimine (jagu 3.2.5);

vi) abi tõttu konkurentsile ja liikmesriikidevahelisele kaubandusele avalduda võiva positiivse ja negatiivse mõju kaalumise (tasakaalustatuse kriteerium) (jagu 3.2.6).

- (36) Teatavate kategooriate kavade üldise tasakaalustatuse uurimiseks võib täiendavalt kehtestada järeelhindamise nõude, nagu on kirjeldatud punktides (206)–(209). Sellistel juhtudel võib komisjon piirata kavade kestust (harilikult neljale aastale või veelgi lühemale ajale) võimalusega hiljem teatada nende pikendamisest.
- (37) Neid üldisi siseturuga kokkusobivuse kriteeriume kohaldatakse igasuguse käesolevate suuniste kohase abi suhtes, välja arvatud juhul, kui käesolevate suuniste I osa 3. peatüki jagudes 3.1 ja 3.2 on kalandus- ja vesiviljelussektoris kohaldatavate erikaalutluste tõttu ette nähtud erandid.

3.1. Esimene tingimus: abi soodustab teatava majandustegevuse arengut

3.1.1. Abi saav majandustegevus

- (38) Komisjon teeb liikmesriigi esitatud teabe põhjal kindlaks, millist majandustegevust teatatud meetmega toetatakse.
- (39) Liikmesriik peab tõendama, et abi eesmärk on soodustada kindlaksmääratud majandustegevuse arengut.
- (40) Komisjon leiab, et abi, mida antakse kooskõlas II osa 1. peatükiga, võib soodustada majandustegevuse arengut kalandus- ja vesiviljelussektoris, sest ilma abita ei pruugi selline areng toimuda samas ulatuses.

Lisatingimused kava alusel antava ja eraldi teatamisele kuuluva abi puhul

- (41) Eraldi teatamisele kuuluvatele investimisprojektidele kava alusel abi andmisel peab abi andev asutus tõendama, et valitud projekt aitab kaasa kava eesmärgi saavutamisele ning seega kalandus- ja vesiviljelussektori abistamise eesmärkide saavutamisele. Seejuures võib liikmesriik tugineda teabele, mille on esitanud taotleja ja milles kirjeldatakse investeeringu positiivset mõju.

3.1.2. Ergutav mõju

- (42) Kalandus- ja vesiviljelussektoris antavat abi saab pidada siseturuga kokkusobivaks üksnes juhul, kui abil on ergutav mõju. Ergutav mõju esineb siis, kui abi muudab ettevõtja käitumist nii, et ta hakkab tegelema sektori arengut toetava lisategevusalaga, mida ta ilma abita ei teeks või teeks piiratult või teistmoodi. Abiga ei tohi siiski subsideerida tegevuse kulusid, mida ettevõtja oleks igal juhul kandnud, ega hüvitada majandustegevuse tavalist äririski.
- (43) Kui liidu õigusaktides või käesolevates suunistes ei ole sõnaselgelt sätestatud erandeid, käsitatakse ühepoolseid riigiabimeetmeid, mille eesmärk on lihtsalt

parandada ettevõtjate finantsseisundit, kuid mis ei aita mingil viisil kaasa kalandus- ja vesiviljelussektori arengule, eelkõige abi, mida antakse üksnes hinna, koguse, tootmisühiku või tootmisvahendite ühiku alusel, siseturuga kokkusobimatu tegevusabina. Lisaks kahjustab selline abi oma olemuselt tõenäoliselt ka siseturukorralduse mehhanisme.

- (44) Tegevusabi ja kohustuslikele standarditele vastavuse saavutamise hõlbustamiseks antav abi on põhimõtteliselt siseturuga kokkusobimatud, välja arvatud juhul, kui liidu õigusaktides või käesolevates suunistes on selgesõnaliselt sätestatud erandid, ja muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.
- (45) Käesolevate suuniste II osa 1. peatükiga hõlmatud abi ja määruse [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS] artiklis 46 osutatud abi peaksid piirduma selliste kalandus- ja vesiviljelussektoris tegutsevate ettevõtjate abistamisega, kes on silmitsi mitmesuguste raskustega vaatamata sellele, et nad on asjaomaste riskide vähendamiseks teinud mõistlikke jõupingutusi. Riigiabi ei tohiks ahvatleda ettevõtjaid põhjendamatuid riske võtma. Kalandus- ja vesiviljelussektoris tegutsevad ettevõtjad peavad ise vastutama tootmismeetodite või toodete järelemõtlematu valiku tagajärgede eest.
- (46) Punktis (42) selgitatud põhjustel leiab komisjon, et abil ei ole abisaajale ergutavat mõju, kui asjaomase projekti või tegevusega seotud töö on alanud juba enne, kui abisaaja esitab riiklikele ametiasutustele abitaotluse.
- (47) Abitaotlus peab sisaldama vähemalt taotleja nime ja ettevõtja suurust, projekti või tegevuse kirjeldust, sealhulgas selle asukohta ning algus- ja lõppkuupäeva, projekti läbiviimiseks vajalikku abisummat ja rahastamiskõlblikke kulusid.
- (48) Lisaks peavad suurettevõtjad taotluses kirjeldama olukorda juhul, kui abi ei antaks (s.t vastupidist stsenaariumi või alternatiivset projekti või tegevust), ning esitama taotluses kirjeldatud vastupidise stsenaariumi toetuseks dokumentaalsed tõendid. Seda nõuet ei kohaldata selliste omavalitsuste suhtes, mis on autonoomsed kohalikud omavalitsused, mille aastaeelarve on alla 10 miljoni euro ja mille territooriumil on alla 5 000 elaniku.
- (49) Taotluse saamisel peab abi andev asutus kontrollima vastupidise stsenaariumi usutavust ja veenduma, et abil on nõutav ergutav mõju. Vastupidine stsenaarium on usutav, kui see on ehtne ja seotud otsustusprotsessi mõjutavate teguritega ajal, mil abisaaja teeb asjaomase projekti või tegevuse kohta otsuse.
- (50) Erandina punktidest (46) ja (47) leitakse, et VKEdele maksusoodustusena antaval abil on ergutav mõju, kui abikava kohaselt antakse õigus saada objektiivsete kriteeriumide alusel abi ja ilma liikmesriigi täiendava kaalutusõigusega ning abikava on vastu võetud ja jõus enne abi saava projekti või tegevusega seotud tööde alustamist. Viimati nimetatud nõuet ei kohaldata maksumeetme kava järglaskavade puhul, tingimusel et tegevus oli juba hõlmatud eelmiste maksusoodustuskavadega.
- (51) Abil, mis on oma olemuselt tasandusabi, nagu II osa 1. peatüki jagudes 1.1, 1.2 ja 1.3 osutatud abi, II osa 2. peatüki jagudes 2.1 ja 2.2 esitatud tingimustele vastav abi ning määruse [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS] artikli 46 kohane kaitsealuste loomade tekitatud kahju korvamiseks antav abi, ei pea olema ergutavat mõju või sellel loetakse olevat ergutav mõju.

Lisatingimused eraldi teatamisele kuuluva investeringuteks ettenähtud abi puhul

- (52) Lisaks eespool punktides (42) ja (45)–(50) ette nähtud nõuetele peab liikmesriik eraldi teatamisele kuuluva investeringuteks ettenähtud abi puhul esitama selged tõendid selle kohta, et abi mõjutab reaalselt investeerimisotsust. Põhjaliku hindamise võimaldamiseks peab liikmesriik esitama lisaks teabele toetatava projekti kohta ka põhjaliku kirjelduse vastupidise stsenaariumi kohta, mis põhineb eeldusel, et abisaaja ei saa abi üheltki avaliku sektori asutuselt.
- (53) Liikmesriikidel palutakse koostada kehtivad ja ametlikud juhatuse dokumendid, riskihindamised (sealhulgas asukohaspetsiifiliste riskide hindamised), finantsaruanded, asutusesisesed äriplaanid, eksperdiarvamused ja muud hinnatava investeerimisprojektiga seotud uuringud. Need dokumendid peavad olema ajakohased, võttes arvesse investeringu või selle asukoha kohta tehtavat otsust. Ergutavat mõju võivad liikmesriikidel aidata tõendada dokumendid, mis sisaldavad teavet nõudluse prognooside, kuluprognooside ja finantsprognooside kohta, investeerimiskomiteele esitatavad ja erinevaid investeerimisstsenaariume käsitlevad dokumendid või finantsasutustele esitatavad dokumendid.
- (54) Seejuures võib kasumlikkuse taset hinnata meetoditega, mis on asjaomases sektoris tavapärased ja mis võivad hõlmata meetodeid projekti nüüdispuhasväärtuse,²⁹ sisemise tulumäära³⁰ või investeeritud kapitali keskmise tootluse hindamiseks. Projekti kasumlikkust tuleb võrrelda tavapäraste tulumääradega, mida abisaaja kohaldab muude sarnaste investeerimisprojektide puhul. Kui need määrad ei ole teada, tuleb projekti kasumlikkust võrrelda ettevõtja kapitali kulukuse määraga tervikuna või asjaomases sektoris tavapäraselt täheldatud tulumääradega.
- (55) Kui konkreetne vastupidine stsenaarium ei ole teada, võib ergutava mõju olemasolu eeldada rahastamispuudujäägi korral, s.t kui eelnevalt koostatud äriplani alusel ületavad investeerimiskulud investeringu oodatava tegevuskasumi nüüdispuhasväärtust.
- (56) Kui abi ei muuda abisaaja käitumist, stimuleerides tegema lisainvesteeringuid, puudub abil positiivne mõju asjaomase sektori arengule. Seetõttu ei loeta abi siseturuga kokkusobivaks, kui ilmneb, et sama investering tehtaks ka ilma abita.

3.1.3. Liidu õiguse asjakohaste sätete ja üldpõhimõtete rikkumise puudumine

- (57) Kui riigiabimeetmest, sellega seotud tingimustest (sh rahastamise meetodist, kui see meetod on meetme lahutamatu osa) või rahastatavast tegevusest tuleneks asjakohase liidu õiguse rikkumine, ei saa sellist abi pidada siseturuga kokkusobivaks³¹.

²⁹ Projekti nüüdispuhasväärtuse all mõistetakse nüüdisväärtusesse diskonteeritud (harilikult kapitalikulu alusel) positiivsete ja negatiivsete rahavoogude vahet investeringu eluea jooksul.

³⁰ Sisemine tulumäär ei põhine antud aasta arvestuslikul tulul, vaid selle puhul võetakse arvesse tulevase rahavooge, mida investor loodab saada investeringu kogu eluea jooksul. See määratletakse diskontomäärana, mille korral rahavoogude jada nüüdispuhasväärtus võrdub nulliga.

³¹ Vt näiteks kohtuasi C-156/98, *Saksamaa vs. komisjon*, ECLI:EU:C:2000:467, punkt 78; kohtuasi C-333/07, *Société Régie Networks vs. Rhône-Alpes Bourgogne*, ECLI:EU:C:2008:764, punktid 94–116;

- (58) Liikmesriigid peavad tagama, et kõik riigiabi saajad järgivad ühise kalanduspoliitika eeskirju.
- (59) Abitaotlus või, kui taotlus ei ole nõutav, siis samaväärne dokument tuleb lugeda vastuvõetamatuks, kui määruse (EL) 2021/1139 artikli 11 lõikes 1 osutatud pädev asutus on kindlaks teinud, et asjaomane ettevõtja on toime pannud ühe või mitu selles sättes nimetatud rikkumist või kõnealuse määruse artikli 11 lõikes 3 osutatud pettuse. Kohaldatakse kõnealuse määruse artikli 11 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud vastuvõetamatuse ajavahemikke. Seda põhimõtet ei kohaldata abi puhul, mis vastab käesolevate suuniste II osa 1. peatüki jagudes 1.1, 1.2 ja 1.3 esitatud eritingimustele.
- (60) Iga ettevõtja peab pärast abitaotluse või samaväärse dokumendi (kui taotlus ei ole nõutav) esitamist jätkuvalt järgima ühise kalanduspoliitika eeskirju projekti kogu rakendamisperioodi vältel ja viie aasta jooksul pärast abisaajale lõppmakse tegemist. Abimeetmetes tuleb selgelt sätestada, et abisaajad peavad kõnealustel ajavahemikel järgima ühise kalanduspoliitika eeskirju. Kui pädev asutus teeb kindlaks, et abisaaja on kõnealustel ajavahemikel toime pannud ühe või mitu määruse (EL) 2021/1139 artikli 11 lõikes 1 osutatud rikkumist, mistõttu on abitaotlus muutunud vastuvõetamatuks, peab abisaaja abi tagasi maksma. Seda põhimõtet ei kohaldata abi puhul, mis vastab käesolevate suuniste II osa 1. peatüki jaos 1.1 esitatud eritingimustele.
- (61) Kui käesolevates suunistes ei ole märgitud teisiti, ei anta abi tegevusele, mida käsitatakse määruse (EL) 2021/1139 artikli 13 kohaselt rahastamiskõlbmatu tegevusena.

3.2. Teine tingimus: abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega

- (62) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt võib siseturuga kokkusobivaks pidada abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kuid üksnes juhul, „kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega“.
- (63) Käesolevas jaos kirjeldatakse meetodit, mille kohaselt komisjon kasutab kaalutusõigust siseturuga kokkusobivuse hindamisel punkti (35) alapunktis b osutatud teise tingimuse alusel.
- (64) Oma olemuselt moonutab iga abimeede konkurentsi ja mõjutab liikmesriikidevahelist kaubandust. Selleks et teha kindlaks, kas abi moonutav mõju piirdub miinimumiga, kontrollib komisjon, kas abi on vajalik, asjakohane, proportsionaalne ja läbipaistev.
- (65) Seejärel hindab komisjon kõnealuse abi moonutavat mõju konkurentsi- ja kaubandustingimustele. Seejärel kõrvutab komisjon abi positiivset mõju konkurentstile ja kaubandusele avalduva negatiivse mõjuga. Kui positiivne mõju kaalub negatiivse mõju üles, tunnistab komisjon abi siseturuga kokkusobivaks.

- (66) Abi vastavust käesoleva peatüki jagudes 3.2.1–3.2.6 esitatud tingimustele tuleb hinnata ühise kalanduspoliitika eeskirjade ja EMKVF-i reguleerivate eeskirjade konkreetses kontekstis.

3.2.1. Riigi sekkumise vajadus

- (67) Selleks et hinnata, kas riigiabi on kavandatud tulemuse saavutamiseks vajalik, tuleb kõigepealt teha kindlaks lahendust vajava probleemi olemus. Riigiabi peab olema suunatud olukordadele, kus abiga võib kaasneda oluline areng, mida turg ei suuda saavutada, näiteks abi saavat tegevust või investeeringut mõjutava turutõrke kõrvaldamine.
- (68) Riigiabi võib teatavatel tingimustel tõepoolest korrigeerida turutõrkeid, aidates seeläbi kaasa turgude tõhusale toimimisele ja suurendades konkurentsivõimet.
- (69) Käesolevate suuniste kohaldamisel leiab komisjon, et abi puhul, mis vastab II osa 1. peatüki jagudes 1.1, 1.2 ja 1.3, II osa 2. peatüki jaos 2.2 ja I osa 2. peatüki jaos 2.3 esitatud eritingimustele, ei saavuta turg oodatud eesmäärke ilma riigi sekkumiseta. Seepärast peetakse seda abi vajalikuks.

3.2.2 Abi asjakohasus

- (70) Kavandatav abi peab olema asjakohane poliitikavahend majandustegevuse arengu soodustamiseks. Abi ei peeta siseturgu kokkusobivaks, kui muud vähem moonutavad poliitikavahendid või muud vähem moonutavad abi liigid võimaldavad saavutada sama positiivse panuse ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamisse. Nende eesmärkide saavutamiseks võib olla muid, sobivamaid vahendeid, nagu reguleerimine, turupõhised vahendid, taristu arendamine ja ettevõtluskeskkonna parandamine.
- (71) Komisjon leiab, et abi, mis vastab II osa 1. peatüki jagudes 1.1, 1.2 ja 1.3, II osa 2. peatüki jaos 2.2 ja I osa 2. peatüki jaos 2.3 esitatud eritingimustele, on asjakohane poliitikavahend. Abimeede, mis on sama laadi kui määruse (EL) 2021/1139 kohaselt rahastamiskõlblik tegevus, on asjakohane, kui see vastab kõnealuse määruse asjakohastele sätetele.
- (72) Kõigil muudel juhtudel peab liikmesriik tõendama, et muud, vähem moonutavad poliitikavahendid puuduvad.

Asjakohasus võrreldes teiste abivormidega

- (73) Abi võib anda mitmesuguses vormis. Liikmesriik peaks siiski tagama, et abi antakse vormis, mis kaubandust ja konkurentsi tõenäoliselt kõige vähem moonutab.
- (74) Komisjon leiab, et abi, mida antakse käesolevates suunistes osutatud vormis või määruse (EL) 2021/1139 kohaselt vastava EMKVF-i sekkumise vormis, on asjakohane abi vorm.
- (75) Kui abi antakse vormis, mis annab otsest rahalist kasu (näiteks otsetoetused või maksude, sotsiaalkindlustusmaksete või muude kohustuslike maksete tasumisest

vabastamine või nende maksete vähendamine), peab liikmesriik põhjendama, miks muud potentsiaalselt vähem moonutavad abivormid, nagu tagasimakstavad ettemaksed, või võla- või kapitaliinstrumentidel põhinevad abivormid (näiteks madala intressiga laenud, intressitoetused, riigigarantiid või alternatiivne kapitali andmine soodsatel tingimustel), on vähem asjakohased.

- (76) Abi siseturuga kokkusobivuse hindamine ei piira kohaldatavate riigihanke-eeskirjade ega teenuseosutaja valimise menetluses läbipaistvuse, avatuse ja mittediskrimineerimise põhimõtete kohaldamist.

3.2.3. Abi proportsionaalsus

- (77) Kalandus- ja vesiviljelussektoris antavat abi peetakse proportsionaalseks, kui abisumma abisaaja kohta on piiratud abi saava tegevuse elluviimiseks vajaliku miinimumiga.

Abi ülemmäärad ja maksimaalsed abisummad

- (78) Komisjon leiab, et selleks, et abi oleks proportsionaalne, ei tohiks abisumma põhimõtteliselt ületada rahastamiskõlblikke kulusid.
- (79) Prognoositavuse ja võrdsete tingimuste tagamiseks nähakse käesolevates suunistes ette abi ülemmäärade kohaldamine.
- (80) Kui rahastamiskõlblikud kulud on õigesti välja arvutatud ning käesolevate suuniste II osa 1. ja 2. peatükis esitatud abi ülemmääradest või maksimaalsetest abisummadest on kinni peetud, loetakse proportsionaalsuse kriteerium täidetuks.
- (81) Kui abimeede on sama laadi kui määruse (EL) 2021/1139 kohaselt rahastamiskõlblik tegevus, loetakse abi proportsionaalsuse põhimõtet järgituks, kui abisumma ei ületa määruse (EL) 2021/1139 artikli 41 lõigetes 1–4 ja III lisas sätestatud kohaldatavat riigiabi ülemmäära.
- (82) Abi ülemmäära ning abisumma peab arvutama abi andev asutus abi andmise ajal. Rahastamiskõlblike kulude tõendamiseks tuleb esitada dokumentaalsed tõendid, mis peavad olema selged, konkreetset ja ajakohased. Abi osakaalu või abisumma ja rahastamiskõlblike kulude arvutamisel tuleb kõigi kasutatavate arvude puhul lähtuda summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud.
- (83) Käibemaks ei ole rahastamiskõlblik, välja arvatud juhul, kui see on siseriikliku käibemaksuõiguse kohaselt tagastamatu käibemaks.
- (84) Kui abi antakse muus vormis kui toetus, on abisummaks abi brutotoetusekvivalent.
- (85) Mitmes osas makstav abi diskonteeritakse abi väärtusesse abi andmise aja seisuga. Rahastamiskõlblikud kulud diskonteeritakse nende väärtusesse abi andmise aja seisuga. Diskonteerimisel kasutatakse intressimäärana abi andmise kuupäeval kohaldatavat diskontomäära.
- (86) Kui abi antakse maksusoodustuse vormis, siis diskonteeritakse abi osad diskontomäärade alusel, mis on kohaldatavad maksusoodustuse jõustumise eri kuupäevadel.

- (87) Abi võib anda järgmiste lihtsustatud kuluvõimaluste alusel, välja arvatud II osa 1. peatükis osutatud abi puhul:
- (a) ühikuhinnad;
 - (b) ühekordsed maksed;
 - (c) kindlasummaline rahastamine.
- (88) Abisumma tuleb kindlaks määrata ühel järgmistest viisidest:
- (a) ausa, õiglase ja kontrollitava arvutusmeetodi alusel, lähtudes järgmisest:
 - i) statistilised andmed, muu objektiivne teave või eksperdihinnang või
 - ii) individuaalsete abisaajate varasemat tegevust käsitlevad kontrollitud andmed või
 - iii) individuaalsete abisaajate tavapärase kuluarvestustavade kohaldamine;
 - (b) kooskõlas vastavate ühikuhindade, ühekordsete maksete ja kindlasummaliste maksete rakendamise eeskirjadega, mida kohaldatakse liidu poliitikavaldkondades sarnast liiki tegevuse suhtes.
- (89) ELi kaasrahastatavate meetmete puhul võib rahastamiskõlblike kulude summa arvutada vastavalt määruses (EL) 2021/1060 sätestatud lihtsustatud kuluvõimalustele.
- (90) Abi siseturuga kokkusobivuse hindamisel võtab komisjon arvesse abisaaja sõlmitud kindlustuslepingut või kindlustuslepingut, mille abisaaja oleks võinud sõlmida. Halbadest ilmaoludest ja ebasoodsatest ilmastikutingimustest tingitud kahjude korvamiseks antava abi puhul tuleks konkurentsi moonutamise ohu vältimiseks anda abi ülemmäära ulatuses abi ainult ettevõtjale, kelle puhul selliseid kahjusid ei ole võimalik kindlustuse abil hüvitada. Seepärast tuleb riskijuhtimise edasiseks parandamiseks ergutada abisaajaid igal võimalusel kindlustust sõlmima.

Lisatingimused eraldi teatamisele kuuluva investeringuteks ettenähtud abi puhul ja teatatud abikavade alusel suurettevõtjatele antava investeringuteks ettenähtud abi puhul

- (91) Üldjuhul saab eraldi teatamisele kuuluvat investeringuteks ettenähtud abi pidada miinimumiga piirduvaks, kui abisumma vastab asjaomases piirkonnas investeringu tegemise täiendavatele netokuludele, võrreldes vastupidise stsenaariumiga, kus abi ei anta,³² ja kui ei ületata abi ülemmäära. Ka teatatud abikavade alusel suurettevõtjatele antava investeringuteks ettenähtud abi puhul peavad liikmesriigid tagama, et abisumma piirdub miinimumiga, võttes aluseks täiendavatel netokuludel põhineva lähenemisviisi ja lähtudes abi ülemmääradest.
- (92) Abisumma ei tohiks ületada projekti piisavat kasumlikkust tagavat miinimumi; näiteks ei tohiks see viia projekti sisemise tulumäära suurenemiseni üle tavapärase tulumäärade, mida asjaomane ettevõtja kohaldab muude sarnaste investeerimisprojektide puhul, või kui need määrad ei ole teada, siis sisemise

³² Vastupidiste stsenaariumide võrdlemisel tuleb abi diskonteerida vastava investeringu ja vastupidiste stsenaariumide puhul sama teguriga.

tulumäära suurenemiseni üle ettevõtja kapitali kulukuse määra tervikuna või üle asjaomases sektoris tavapäraselt täheldatavate tulumäärade.

- (93) Teatatud abikavade alusel suurettevõtjatele antava investeeringuteks ettenähtud abi korral peab liikmesriik tagama, et abisumma vastab asjaomases piirkonnas investeeringu tegemise täiendavatele netokuludele võrreldes vastupidise stsenaariumiga, kus abi ei anta. Punktis (92) selgitatud meetodi kasutamisel tuleb lähtuda abi ülemmääradest.
- (94) Eraldi teatamisele kuuluva investeeringuteks ettenähtud abi puhul kontrollib komisjon, kas abisumma ületab projekti piisava kasumlikkuse tagamiseks vajalikku miinimumi, nagu on kirjeldatud punktis (92). Ergutava mõju analüüsimiseks kasutatud arvutusi võib kasutada ka abi proportsionaalsuse hindamiseks. Liikmesriik peab tõendama proportsionaalsust punktis (53) osutatud dokumentide alusel.
- (95) Punktides (91)–(94) loetletud lisatingimusi ei kohaldata kohalike omavalitsuste suhtes, mis on autonoomsed kohalikud omavalitsused, mille aastaeelarve on alla 10 miljoni euro ja mille territooriumil on alla 5 000 elaniku, nagu on osutatud eespool punktis (48).

Abi kumuleerimine

- (96) Abi võib anda samaaegselt mitme abikava alusel või kumuleerida seda sihtotstarbelise üksikabiga tingimusel, et riigiabi kogusumma tegevuse või projekti jaoks ei ületa käesolevates suunistes esitatud abi osakaalu ja abisummat.
- (97) Kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kulude põhjal antavat abi võib kumuleerida mis tahes muu riigiabiga, kui asjaomased abimeetmed hõlmavad erinevaid kindlaksmääratavaid rahastamiskõlblikke kulusid. Kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kulude põhjal antavat abi võib kumuleerida mis tahes muu riigiabiga samade osaliselt või täielikult kattuvate rahastamiskõlblike kulude korral üksnes juhul, kui sellise kumuleerimise tulemusel ei ületata suurimat abi osakaalu või abisummat, mida käesolevate suuniste kohaselt seda liiki abi suhtes kohaldatakse.
- (98) Käesolevate suuniste kohast abi, mida ei anta kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kulude põhjal, võib kumuleerida mis tahes muu riigiabimeetmega, mille puhul lähtutakse kindlaksmääratavatest rahastamiskõlblikest kuludest. Abi, mida ei anta kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kulude põhjal, võib kumuleerida muu riigiabiga, mida ei anta kindlaksmääratavate rahastamiskõlblike kulude põhjal, kuni kogurahastamise asjakohase ülemmäärani, mis on iga juhtumi puhul kindlaks määratud käesolevates suunistes või muudes riigiabi suunistes, grupierandi määruses või komisjoni otsuses.
- (99) Kalandus- ja vesiviljelussektorile antavat riigiabi ei tohiks samade rahastamiskõlblike kulude puhul kumuleerida määruses (EL) 2021/1139 osutatud maksetega, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületaks abi osakaal või abisumma käesolevates suunistes esitatud osakaalu või summat.
- (100) Kui koos riigiabi andmisega toimub liidu institutsioonide, asutuste, ühisettevõtjate või muude liidu organite poolt keskselt hallatav liidu rahastamine, mis ei ole

otseselt või kaudselt liikmesriigi kontrolli all, võetakse arvesse ainult riigiabi, et määrata kindlaks, kas teatamiskünniseid ning abi ülemmäärasid ja maksimaalseid abisummasid on järgitud, eeldusel et avalikust sektorist saadud toetuse kogusumma, mida antakse samade rahastamiskõlblike kulude katmiseks, ei ületa kõige soodsamat rahastamise määra, mis on sätestatud kohaldatavates liidu õigusnormides.

- (101) Käesolevate suuniste kohaselt lubatud abi ei tohiks kumuleerida samade rahastamiskõlblike kulude katteks antava vähese tähtsusega abiga, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületaks abi osakaal või abisumma käesolevates suunistes esitatud osakaalu või summat.

3.2.4. Läbipaistvus

- (102) Liikmesriigid peavad tagama järgmise teabe avaldamise komisjoni läbipaistvusmoodulis³³ või riikliku või piirkondliku tasandi kõikehõlmaval riigiabi veebisaidil:
- (a) abikava terviktekst ja rakendussätted või üksikabi õiguslik alus või link eeltoodule;
 - (b) abi andva(te) asutus(t)e nimi (nimed);
 - (c) individuaalsete abisaajate nimed, igale abisaajale antava abi liik ja summa, abi andmise kuupäev, ettevõtja liik (VKE/suuretevõtja), piirkond, kus abisaaja asub (NUTS II tasandil) ja põhiline majandussektor, milles ettevõtja tegutseb (NACE grupi tasandil). Sellest nõudest võib loobuda üksikabi puhul, mis ei ületa 10 000 eurot³⁴.
- (103) Maksusoodustuse vormis antava abi kavade puhul võib teabe üksikabi summade kohta esitada järgmistes vahemikes (miljonites eurodes): 0,03–0,5; üle 0,5–1; üle 1–2; üle 2.
- (104) See teave tuleb avaldada pärast abi andmise otsuse tegemist, seda tuleb säilitada vähemalt 10 aastat ja see peab olema üldsusele piiranguteta kättesaadav³⁵.
- (105) Läbipaistvuse huvides peavad liikmesriigid tagama aruandluse ja läbivaatamise, nagu on osutatud III osa 4. jaos.

³³ Riigiabi läbipaistvusmooduli avalik otsing, mis on kättesaadav järgmisel veebisaidil: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=et>

³⁴ 10 000 euro künnis vastab määruse [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS] artiklis 9 sätestatud künnisele teabe avaldamiseks. On asjakohane kehtestada sama künnis nii kõnealuses määruses kui ka käesolevates suunistes, et tagada sidusus kalandus- ja vesiviljelussektori suhtes kohaldatavate riigiabi käsitlevate eri dokumentide vahel. Pidades silmas potentsiaalselt ohus olevate isikuandmete kaitset, on nõue avaldada teave üksikabi kohta, mis ületab 10 000 euro künnise, proportsionaalne taotletava õiguspärase eesmärgiga, eelkõige avaliku sektori vahendite kasutamise läbipaistvuse eesmärgiga.

³⁵ Kõnealune teave tuleb avaldada kuue kuu jooksul alates abi andmise kuupäevast (või maksusoodustusena antava abi puhul ühe aasta jooksul alates maksudeklaratsiooni esitamise kuupäevast). Ebaseadusliku abi korral peavad liikmesriigid tagama kõnealuse teabe avaldamise tagantjärele hiljemalt kuue kuu jooksul alates komisjoni otsuse kuupäevast. Teave peab olema kättesaadav vormingus, mis võimaldab andmeid otsida, väljavõtteid teha ja hõlpsasti internetis avaldada, näiteks CSV- või XML-vormingus.

3.2.5. Põhjendamatute negatiivne mõju konkurentsile ja kaubandusele

- (106) Kalandus- ja vesiviljelussektorile antav abi võib põhjustada tooteturu moonutusi. Selleks et abi oleks siseturuga kokkusobiv, tuleb vähendada või vältida abi negatiivset mõju konkurentsile ja liikmesriikidevahelisele kaubandusele. Komisjon leiab, et kui abi vastab II osa 1. peatüki jagudes 1.1, 1.2 ja 1.3, II osa 2. peatüki jaos 2.2 ja I osa 2. peatüki jaos 2.3 esitatud eritingimustele, on negatiivne mõju konkurentsile ja kaubandusele põhimõtteliselt minimaalne.
- (107) Liikmesriigid peaksid esitama tõendid, mis võimaldavad komisjonil kindlaks teha asjaomase(d) tooteturu(d), mida abisaaja käitumise muutumine mõjutab. Abi negatiivse mõju hindamisel keskendutakse konkurentsimoонutuste analüüsis prognoositavale mõjule, mida abi avaldab ettevõtjate vahelisele konkurentsile kalandus- ja vesiviljelussektoris mõjutatud tooteturul (-turgudel)³⁶.
- (108) Esiteks, kui abi on sihipärane ja proportsionaalne ning piirdub täiendavate netokuludega, siis abi negatiivne mõju kahaneb ja risk, et abi moonutab põhjendamatult konkurentsi, on väiksem. Teiseks kehtestab komisjon abi ülemmäärad või maksimaalsed abisummad. Eesmärk on vältida riigiabi kasutamist projektides, mille puhul abisumma suhet rahastamiskõlblikesse kuludesse peetakse väga kõrgeks ja väga tõenäoliselt moonutavaks. Üldiselt on abi ülemmäär seda kõrgem, mida suurem on abi saava projekti tõenäoline kasulik mõju ja tõenäoline vajadus abi järele.
- (109) Isegi kui abi on vajalik ja proportsionaalne, võib abi siiski tuua kaasa abisaaja käitumise muutumise selliselt, et moonutatakse konkurentsi. See on tõenäolisem kalandus- ja vesiviljelussektoris, mis erineb teistest turgudest erilise struktuuri poolest, kuna seda iseloomustab väikeettevõtjate suur arv. Sellisel turul on konkurentsi moonutamise oht suur isegi siis, kui eraldatavad abisummad on väikesed.
- (110) Teatavates olukordades kaalub negatiivne mõju positiivse mõju selgelt üles, mis tähendab, et abi ei saa pidada siseturuga kokkusobivaks. ELi toimimise lepingu üldpõhimõtete kohaselt ei saa riigiabi pidada siseturuga kokkusobivaks, kui see on diskrimineeriv määral, mis ei ole põhjendatud riigiabi olemusega. Nagu on selgitatud I osa 3. peatüki jaos 3.1.3, ei tunnista komisjon seega meedet siseturuga kokkusobivaks, kui meetmest endast või sellega seotud tingimustest tuleneb asjakohase liidu õiguse rikkumine. See kehtib eelkõige abi puhul, mille andmise tingimuseks on abisaaja kohustus kasutada omamaiseid tooteid või teenuseid, ning abi puhul, millega piiratakse abisaaja võimalust kasutada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tulemusi teistes liikmesriikides.
- (111) Komisjon ei luba anda abi kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse suunatud ekspordiga seotud tegevusele, mis on otseselt seotud eksporditavate kogustega, ega abi, mille andmise tingimus on omamaiste kaupade eelistamine imporditud kaupadele; samuti ei luba komisjon anda abi turustusvõrgu loomiseks ja toimimiseks ega muude eksporditegevusega seotud kulutuste katteks. Abi, millega kaetakse messidel osalemise kulud või uue või juba olemasoleva toote

³⁶ Abi võib mõjutada mitut turgu, sest abi mõju ei pruugi piirduda toetatavale tegevusele vastava turuga, vaid võib laieneda ka teistele turgudele, mis on selle turuga seotud kas seetõttu, et need on eelnevad, järgnevad või täiendavad turud, või seetõttu, et abisaaja juba tegutseb neil turgudel või võib neile lähitulevikus siseneda.

uuele turule viimiseks vajalike uuringute või nõustamisteenuste kulud, ei loeta üldjuhul ekspordiabiiks.

Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeeringuteks ettenähtud abi kavad

- (112) Kuna kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele ning muudes sektorites, näiteks toiduainete töötlemise sektoris tegutsevatele ettevõtjatele antav investeeringuteks ettenähtud abi kaldub avaldama konkurentsile ja kaubandusele sarnast moonutavat mõju, tuleks üldiseid konkurentsipoliitilisi kaalutlusi konkurentsi- ja kaubandusmõju kohta kohaldada kõigi nende sektorite suhtes võrdselt. Seepärast tuleb investeeringuteks ettenähtud abi puhul, mida antakse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemiseks ja turustamiseks, järgida punktides (113)–(123) kirjeldatud tingimusi.
- (113) Investeeringuteks ettenähtud abi kavad ei tohi tekitada olulisi konkurentsi- ja kaubandusmoonutusi. Isegi juhul, kui individuaalsel tasandil võib moonutusi pidada piiratuks (eeldusel, et kõik investeeringuteks ettenähtud abi tingimused on täidetud), võivad kavad kumulatiivselt tekitada olulisi moonutusi. Sellised moonutused võivad olla seotud väljunditurgudega, luues või süvendades olukordi, kus esineb liigne tootmisvõimsus, või luues, suurendades või säilitades teatavate abisaajate märkimisväärtset turujõudu viisil, mis mõjutab negatiivselt dünaamikastiimuleid. Investeeringuteks ettenähtud abi kavade raames antav abi võib põhjustada ka majandustegevuse olulist vähenemist teistes siseturu valdkondades. Juhul kui investeeringuteks ettenähtud abi kavas keskendutakse teatavatele sektoritele, on selliste moonutuste risk veelgi suurem.
- (114) Seetõttu peab asjaomane liikmesriik tõendama, et kõiki negatiivseid mõjusid piiratakse miinimumini, võttes arvesse näiteks asjaomaste projektide suurust, individuaalseid ja kumulatiivseid abisummasid, eeldatavaid abisaajaid ning sihtvaldkondade omadusi. Selleks et võimaldada komisjonil hinnata tõenäolist negatiivset mõju, palutakse asjaomasel liikmesriigil esitada talle kättesaadav mõjuhindamine ning sarnaste kavade järelhindamised.

Eraldi teatamisele kuuluv investeeringuteks ettenähtud abi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemiseks ja turustamiseks

- (115) Investeeringuteks ettenähtud üksikabi negatiivse mõju hindamisel pöörab komisjon erilist tähelepanu negatiivsele mõjule, mis on seotud languses olevatel turgudel liigse tootmisvõimsuse tekkimise, turult lahkumise takistamise ja märkimisväärse turujõuga. Seda negatiivset mõju kirjeldatakse punktides (116)–(123) ja seda peab tasakaalustama abi positiivne mõju.
- (116) Võimalike konkurentsi- ja kaubandusmoonutuste kindlakstegemiseks ja hindamiseks peaksid liikmesriigid esitama tõendid, mis võimaldavad komisjonil määrata kindlaks asjaomased tooteturud (s.t tooted, mida abisaaja käitumise muutumine mõjutab) ning mõjutatud konkurendid ja kliendid/tarbijad. Asjaomane toode on tavaliselt investeerimisprojektiga hõlmatud toode³⁷. Kui projekt on

³⁷ Kui investeerimisprojekt hõlmab mitme eri toote tootmist, tuleb hinnata iga toodet.

seotud vahetootega ja olulist osa toodangust turul ei müüda, võib asjaomane toode olla tootmisahela järgmise etapi toode. Asjaomane tooteturg hõlmab asjaomast toodet ja selle asendustooteid, mida peab asendustoodeteks kas tarbija (toodete omaduste, hindade ja kasutusotstarbe põhjal) või tootja (lähtuvalt tootmisseadmete paindlikkusest).

- (117) Komisjon kasutab võimalike moonutuste hindamiseks mitmesuguseid kriteeriume, nagu asjaomase toote turu struktuur, turu tõhusus (kahanev või kasvav turg), abisaaja valimise protsess, takistused turule sisenemisel ja turult lahkumisel ning toodete diferentseeritus.
- (118) Kui ettevõtja tugineb süstemaatiliselt riigiabile, võib see näidata, et ta ei suuda ise konkurentsile püsida või et ta saab konkurentide ees ebaõiglaseid eeliseid.
- (119) Komisjon eristab tooteturude puhul kaht peamist võimaliku negatiivse mõju allikat:
 - (a) tootmisvõimsuse oluline suurenemine, mis toob kaasa liigse tootmisvõimsuse või suurendab juba tekkinud liigset tootmisvõimsust veelgi, eriti languses oleva turul; ning
 - (b) olukord, kus abisaajal on märkimisväärne turujõud.
- (120) Selleks et hinnata, kas abi loob või säilitab ebatõhusaid turustruktuure, võtab komisjon arvesse projektiga loodud täiendavat tootmisvõimsust ning seda, kas turg on ebatõhus.
- (121) Kui kõnealune turg kasvab, on tavaliselt vähem põhjust muretseda, et abi mõjutab negatiivselt dünaamikastiimuleid või takistab ebaõiglasel viisil turult lahkumist või turule sisenemist.
- (122) Suurem mure on õigustatud juhul, kui turg on languses. Komisjon eristab juhtumeid, kus kõnealune turg on pikas perspektiivis struktuurses languses (s.t see tõmbub kokku), ning juhtumeid, kus turg on suhtelises languses (s.t see veel kasvab, kuid ei ületa võrdlusaluseks olevat kasvumäära).
- (123) Turu ebatõhusust mõõdetakse üldjuhul lähtuvalt EMP SKPst projekti algusele eelneva kolme aasta jooksul (võrdlusmäär). Seda saab mõõta ka järgmise kolme kuni viie aasta prognoositud kasvumäärade alusel. Näitajateks võivad olla asjaomase turu eeldatav kasv, sellest tulenev eeldatav tootmisvõimsuse rakendamise aste ning tootmisvõimsuse kasvu tõenäoline mõju konkurentidele hindade ja kasumimarginaalide seisukohast.

3.2.6. Abi positiivse ja negatiivse mõju kaalumise (tasakaalustatuse kriteerium)

- (124) Komisjon hindab, kas abi positiivne mõju kaalub üles kindlakstehtud negatiivse mõju konkurentsi- ja kaubandustingimustele. Komisjon loeb abi siseturuga kokkusobivaks üksnes juhul, kui positiivne mõju kaalub negatiivse mõju üles.
- (125) Kui kavandatava abiga ei kõrvaldata selgelt kindlaks määratud turutõrget asjakohasel ja proportsionaalsel viisil, kaalub negatiivne moonutav mõju konkurentile üles abi positiivse mõju, mistõttu komisjon tõenäoliselt järeldeb, et kavandatav abi on siseturuga kokkusobimatu.
- (126) Iga abimeetmega tuleb kindlaks määrata ühise kalanduspoliitika eesmärgid, mille saavutamisele abimeede kaasa aitab, ja näidata selgelt, kuidas meede eesmärkide

saavutamisele kaasa aitab, kahjustamata seejuures ühise kalanduspoliitika muude eesmärkide saavutamist. Ühise kalanduspoliitika eesmärgid on sätestatud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 2 ja need hõlmavad muu hulgas selle tagamist, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning et neid majandatakse viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ning toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega (vt käesolevate suuniste punkt (5)).

- (127) Põhimõtteliselt leiab komisjon kalandus- ja vesiviljelussektori arengule avalduva positiivse mõju tõttu, et abi puhul, mis vastab II osa 1. peatükis ja 2. peatüki jaos 2.2 ning I osa 2. peatüki jaos 2.3 esitatud tingimustele, on negatiivne mõju konkurentsile ja liikmesriikidevahelisele kaubandusele minimaalne.
- (128) Riigiabi puhul, mida kaasrahastatakse EMKVFiist või rahastatakse liidu eelarvest, leiab komisjon, et sellega seotud positiivne mõju on kindlaks tehtud.
- (129) Lisaks võib komisjon vajaduse korral arvesse võtta ka seda, kas kavandatav abi avaldab muud positiivset mõju. Kui selline muu positiivne mõju kajastab mõju, mis on kavandatud liidu poliitikas, näiteks Euroopa rohelises kokkuleppes, strateegias „Talust taldrikule“,³⁸ ELi ringmajanduse tegevuskavas,³⁹ ELi elurikkuse strateegias,⁴⁰ ELi tegevuskavas „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas“,⁴¹ kliimamuutustega kohanemise strateegias,⁴² energiatõhususe poliitikas ning Euroopa digituleviku kujundamise algatuses,⁴³ siis võib eeldada, et sellisel liidu poliitikale vastaval abil on laiem positiivne mõju.
- (130) Kui abi antakse investeeringuteks, pöörab komisjon erilist tähelepanu sellele, kas tegevus kvalifitseerub keskkonnasäästlikuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852⁴⁴ artikli 3 tähenduses, sealhulgas sellele, kas see vastab olulise kahju ärahoidmise põhimõttele.

³⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM/2020/381 final).

³⁹ Euroopa Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM/2020/98 final).

⁴⁰ Euroopa Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM/2020/380 final).

⁴¹ Euroopa Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas““ (COM/2021/400 final).

⁴² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kliimamuutustega kohanemist käsitlev ELi strateegia“ (COM/2013/0216 final).

⁴³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digituleviku kujundamine“ (COM/2020/67 final).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

II OSA

ABILIIGID

1. peatükk

RISKIJUHTIMISEKS JA KRIISIOHJEKS ANTAV ABI

1.1. Loodusõnnetuste või erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi

- (131) Komisjon loeb loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antava abi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkti b alusel siseturuga kokkusobivaks, kui see vastab I osa 3. peatükis esitatud põhimõtetele ja käesolevas jaos esitatud eritingimustele.
- (132) „Loodusõnnetus“ ja „erakorraline sündmus“, millele on osutatud ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punktis b, kujutavad endast erandeid ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud üldisest siseturul riigiabi andmise keelust. Seetõttu on komisjon järjepidevalt leidnud, et neid mõisteid tuleb tõlgendada kitsalt. Seda on kinnitanud Euroopa Liidu Kohus⁴⁵.
- (133) Kalandus- ja vesiviljelussektorile antava riigiabi valdkonnas on komisjon seni nõustunud, et erakordselt tugevad tormid ja üleujutused, eelkõige seoses jõgede või järvede üle kallaste tulemisega, võivad kujutada endast loodusõnnetusi. Lisaks on kooskõlas määrusega (EL) [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS] võimalik kohaldada grupierandit järgmiste loodusõnnetuste suhtes: maavärinad, laviinid, maalihked, üleujutused, tornaadod, orkaanid, vulkaanipursked ja looduslikult alguse saanud metsa- või maastikupõlengud.
- (134) Erakorraliste sündmustena on komisjon väljaspool kalandus- ja vesiviljelussektorit tunnistanud näiteks järgmisi sündmusi: sõda, siserahutused, streigid ning – teatavate mööndustega ja vastavalt nende ulatusele – rasked tuuma- ja tööstusõnnetused ning tulekahjud, millega on kaasnenud ulatuslik kahju. Loomataudi puhangut või taimekahjustajate levikut ei käsitata üldiselt erakorralise sündmusena. Siiski on komisjon kalandus- ja vesiviljelussektoris mõnel juhul tunnistanud uue loomataudi väga laiaulatusliku puhangu erakorraliseks sündmuseks.
- (135) Komisjon jätkab abi andmise ettepanekute hindamist vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punktile b igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse oma varasemat praktikat kõnealuses valdkonnas.
- (136) Käesoleva jao kohane abi peab lisaks vastama järgmistele tingimustele:
- (a) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult tunnistanud kõnealuse olukorra loodusõnnetuseks või erakorraliseks sündmuseks ning
 - (b) loodusõnnetuse või erakorralise sündmuse ja ettevõtja kantud kahju vahel on otsene põhjuslik seos.

⁴⁵ Vt kohtuasi C-73/03, Hispaania vs. komisjon, ECLI:EU:C:2004:711, punkt 36; ning liidetud kohtuasjad C-346/03 ja C-529/03, Giuseppe Atzeni jt, ECLI:EU:C:2006:130, punkt 79.

- (137) Liikmesriigid võivad asjakohasel juhul eelnevalt kehtestada kriteeriumid, mille kohaselt punkti (136) alapunktis a osutatud ametlik tunnistamine loetakse toimunuks.
- (138) Abi tuleb maksta otse asjaomasele ettevõtjale või tootjarühmale või -organisatsioonile, mille liige kõnealune ettevõtja on. Kui abi makstakse tootjarühmale või -organisatsioonile, ei tohi abisumma ületada summat, mida kõnealusel ettevõtjal on õigus saada.
- (139) Abikavad tuleb kehtestada kolme aasta jooksul alates sündmuse toimumise kuupäevast ja abi tuleb välja maksta nelja aasta jooksul pärast seda kuupäeva. Spetsiifilise loodusõnnetuse või erakorralise sündmuse korral lubab komisjon nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel anda eraldi teatatud abi, mis kaldub sellest reeglist kõrvale, näiteks kui see on põhjendatud sündmuse iseloomu ja/või ulatusega või kahju hilisema tekkimise või jätkumisega.
- (140) Kiire kriisiohje hõlbustamiseks kiidab komisjon heaks eelnevad raamabikavad erakordselt tugevate tormide, üleujutuste, maavärinate, laviinide, maalihete, tornaadode, orkaanide, vulkaanipursete ja looduslikult alguse saanud metsa- või maastikupõlengute tekitatud kahju korvamiseks, eeldusel et abi andmise tingimused on selgelt kindlaks määratud. Sellistel juhtudel peavad liikmesriigid täitma punktis (218) osutatud aruandekohustust.
- (141) Muude kui punktis (133) nimetatud loodusõnnetuste tekitatud kahjude korvamiseks antavast abist ning erakorraliste sündmuste tagajärjel tekkinud kahjude korvamiseks antavast abist tuleb komisjonile eraldi teatada.
- (142) Rahastamiskõlblikud on otseselt loodusõnnetuse või erakorralise sündmuse põhjustatud kahju kulud, mille kohta on andnud hinnangu riigiasutus, sõltumatu ekspert, keda tunnustab abi andev asutus, või kindlustusandja.
- (143) Kahju võib hõlmata järgmist:
- (a) materiaalne kahju sellisele varale nagu hooned, seadmed, masinad, varud ja tootmisvahendid ning
 - (b) kalapüügi- või vesiviljelustoodangu või vastavate tootmisvahendite täieliku või osalise hävimise tõttu saamata jäänud tulu.
- (144) Kahju tuleb arvutada välja iga abisaaja kohta eraldi.
- (145) Materiaalse kahju arvutamisel tuleb võtta aluseks remondikulud või kahjustatud vara majanduslik väärtus enne loodusõnnetust või erakorralist sündmust. See ei tohi ületada remondikulusid ega loodusõnnetuse või erakorralise sündmuse tõttu õiglase turuväärtuse vähenemist, s.t vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast loodusõnnetust või erakorralist sündmust.
- (146) Saamata jäänud tulu arvutamiseks tuleb
- (a) loodusõnnetuse või erakorralise sündmuse aastal või igal järgneval aastal, mida tootmisvahendite täielik või osaline hävimine mõjutab, toodetud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete koguse ning samal aastal saadud keskmise müügihinna korrutis
lahutada
 - (b) loodusõnnetusele või erakorralisele sündmusele eelnenud kolmeaastase perioodi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete keskmise aastakoguse või loodusõnnetusele või

erakorralisele sündmusele eelnenud viieaastase perioodi kolme aasta keskmise aastakoguse (mille arvutamisel on jäetud välja kõige suurem ja kõige väiksem näitaja) ja saadud keskmise müügihinna korrutisest.

- (147) Saadud summale võib liita muud kulud, mida abisaaja kandis loodusõnnetuse või erakorralise sündmuse tagajärjel, ning sellest tuleb lahutada kulud, mida ei kantud loodusõnnetuse või erakorralise sündmuse tõttu ja mida abisaaja oleks igal juhul kandnud.
- (148) Komisjon võib aktsepteerida ka muid kahju arvutamise meetodeid, tingimusel et need on tüüpilised, ei põhine ebaharilikult suurtel saakidel või tulul ega põhjusta ülemääraste hüvitiste maksmist ühelegi abisaajale.
- (149) Abi ja võimalikud muud kahju korvamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

1.2. Abi halbade ilmaolude ja ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks

- (150) Komisjon loeb halbade ilmaolude ja ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks antava abi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel siseturuga kokkusobivaks, kui see vastab I osa 3. peatükis esitatud põhimõtetele ja käesolevas jaos esitatud eritingimustele.
- (151) Halbade ilmaolude või ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks antavat abi peetakse sobivaks vahendiks selleks, et aidata ettevõtjatel sellisest kahjust taastuda ja soodustada majandustegevuse arengut, ilma et see mõjutaks ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega, eeldusel abi vastab käesolevas jaos esitatud tingimustele.
- (152) Erandina punktist (150) hindab komisjon abi, mis kuulub määruse (EL) [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS] artiklis 20 sätestatud ühisfondidele antava abi kategooriasse, käesolevate suuniste I osa jao 2.3 kohaselt.
- (153) Kalandus- ja vesiviljelussektorile antava riigiabi valdkonnas on komisjon seni nõustunud, et tormid, erakordselt kõrgeid laineid põhjustavad tuuleilid, tugevad ja pikaajalised vihmajärgid, üleujutused ja pikka aega kestvad erakordselt kõrged veetemperatuurid võivad kujutada endast halbu ilmaolusid ja ebasoodsaid ilmastikutingimusi. Lisaks on kooskõlas määrusega (EL) [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS] võimalik kohaldada grupierandit järgmist liiki halbade ilmaolude suhtes: külm, torm, rahe, jää, tugev ja pikaajaline vihm ning ränk pöud.
- (154) Komisjon jätkab halbade ilmaolude ja ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks abi andmise ettepanekute hindamist igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse oma varasemat praktikat kõnealuses valdkonnas.
- (155) Käesoleva jao kohane abi peab lisaks vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) halbade ilmaolude või ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju peab moodustama rohkem kui 30 % keskmisest aastakäibest, arvutatuna halbadele ilmaoludele või ebasoodsatele ilmastikutingimustele eelneva kolme kalendriaasta põhjal või halbadele ilmaoludele või ebasoodsatele

ilmastikutingimustele eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmise põhjal, mille arvutamisel on jäetud välja kõige suurem ja kõige väiksem näitaja;

- (b) halbade ilmaolude või ebasoodsate ilmastikutingimuste ja ettevõtja kantud kahju vahel peab olema otsene põhjuslik seos;
 - (c) halbade ilmaolude või ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korral, mida võiks katta määruse (EL) 2021/1139 alusel rahastatavatest ühisfondidest, peab liikmesriik põhjendama, miks ta kavatseb selliste ühisfondide kaudu rahalise hüvitise maksmise asemel pigem abi anda.
- (156) Abi tuleb maksta otse asjaomasele ettevõtjale või tootjarühmale või -organisatsioonile, mille liige kõnealune ettevõtja on. Kui abi makstakse tootjarühmale või -organisatsioonile, ei tohi abisumma ületada summat, mida kõnealusel ettevõtjal on õigus saada.
- (157) Halbade ilmaolude ja ebasoodsate ilmastikutingimustega seotud abikavad tuleb kehtestada kolme aasta jooksul alates selliste olude ja tingimuste ilmnemise kuupäevast. Abi tuleb välja maksta nelja aasta jooksul pärast seda kuupäeva.
- (158) Kiire kriisiohje hõlbustamiseks kiidab komisjon heaks eelnevad raamabikavad halbade ilmaolude ja ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks, eeldusel et abi andmise tingimused on selgelt kindlaks määratud. Sellistel juhtudel peavad liikmesriigid täitma punktis (218) osutatud aruandekohustust.
- (159) Muude kui punktis (153) nimetatud halbade ilmaolude ja ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahjude korvamiseks antavast abist tuleb komisjonile eraldi teatada.
- (160) Rahastamiskõlblikud on otseselt halbade ilmaolude või ebasoodsate ilmastikutingimuste põhjustatud kahju kulud, mille kohta on andnud hinnangu riigiasutus, sõltumatu ekspert, keda tunnustab abi andev asutus, või kindlustusandja.
- (161) Kahju võib hõlmata järgmist:
- (a) materiaalne kahju sellisele varale nagu hooned, laevad, seadmed, masinad, varud ja tootmisvahendid ning
 - (b) kalapüügi- või vesiviljelustoodangu või vastavate tootmisvahendite täieliku või osalise hävimise tõttu saamata jäänud tulu.
- (162) Kahju tuleb arvutada välja iga abisaaja kohta eraldi.
- (163) Varale põhjustatud materiaalse kahju korral peab kahju olema põhjustanud toodangu vähenemise ulatuses, mis moodustab rohkem kui 30 % keskmisest aastakäibest, arvutatuna halbadele ilmaoludele või ebasoodsatele ilmastikutingimustele eelneva kolme kalendriaasta põhjal või halbadele ilmaoludele või ebasoodsatele ilmastikutingimustele eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmise põhjal, mille arvutamisel on jäetud välja kõige suurem ja kõige väiksem näitaja.
- (164) Materiaalse kahju arvutamisel tuleb võtta aluseks remondikulud või kahjustatud vara majanduslik väärtus enne halbu ilmaolusid või ebasoodsaid ilmastikutingimusi. See ei tohi ületada remondikuluse ega halbade ilmaolude või ebasoodsate ilmastikutingimuste tõttu õiglase turuväärtuse vähenemist, s.t vahet

vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast halbu ilmaolusid või ebasoodsaid ilmastikutingimusi.

(165) Saamata jäänud tulu arvutamiseks tuleb

(a) halbade ilmaolude või ebasoodsate ilmastikutingimuste aastal või igal järgneval aastal, mida tootmisvahendite täielik või osaline hävimine mõjutab, toodetud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete koguse ning samal aastal saadud keskmise müügihinna korrutis

lahutada

(b) halbadele ilmaoludele või ebasoodsatele ilmastikutingimustele eelnenud kolmeaastase perioodi kalapüügi- ja vesiviljelustoodete keskmise aastakoguse või halbadele ilmaoludele või ebasoodsatele ilmastikutingimustele eelnenud viieaastase perioodi kolme aasta keskmise aastakoguse (mille arvutamisel on jäetud välja kõige suurem ja kõige väiksem näitaja) ja saadud keskmise müügihinna korrutisest.

(166) Saadud summale võib liita muud kulud, mida abisaaja kandis halbade ilmaolude või ebasoodsate ilmastikutingimuste tagajärjel, ning sellest tuleb lahutada kulud, mida ei kantud halbade ilmaolude või ebasoodsate ilmastikutingimuste tõttu ja mida abisaaja oleks igal juhul kandnud.

(167) Komisjon võib aktsepteerida ka muid kahju arvutamise meetodeid, tingimusel et need on tüüpilised, ei põhine ebaharilikult suurtel saakidel või tulul ega põhjusta ülemäärase hüvitise maksmist ühelegi abisaajale.

(168) Abi ja võimalikud muud kahju korvamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

1.3. **Vesiviljeluses esinevate loomataudide ning liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide ja liikmesriigi jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide leviku ennetamise, tõrje ja likvideerimise kulude katmiseks antav abi**

(169) Komisjon loeb vesiviljeluses esinevate loomataudide ning liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide ja liikmesriigi jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide leviku ennetamise, tõrje ja likvideerimise kulude katmiseks antava abi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel siseturuga kokkusobivaks, kui see vastab I osa 3. peatükile ja käesolevas jaos esitatud eritingimustele.

(170) Vesiviljeluses esinevate loomataudide ning liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide ja liikmesriigi jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide leviku ennetamise, tõrje ja likvideerimise kulude katmiseks antavat abi peetakse sobivaks vahendiks selleks, et aidata ettevõtjatel vähendada kõnealustest ohtudest tulenevaid riske ja soodustada majandustegevuse arengut, ilma et see mõjutaks ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega, eeldusel abi vastab käesolevas jaos esitatud tingimustele.

(171) Erandina punktist (169) hindab komisjon abi, mis kuulub määruse (EL) [UUS KALANDUSSEKTORI GRUPIERANDI MÄÄRUS] artiklis 39 sätestatud loomade tervise ja heaoluga seotud meetmeteks antava abi kategooriasse, käesolevate suuniste I osa jao 2.3 kohaselt.

(172) Käesoleva punkti kohast abi võib anda üksnes

- (a) seoses taudidega ning liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikidega ja liikmesriigi jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikidega, mille kohta on olemas liidu või siseriiklikud õigusnormid, mis on kehtestatud seaduse, määruse või haldusaktiga; ning
 - (b) järgmise raames:
 - (i) loomataudide või invasiivsete võõrliikide leviku ennetamise, tõrje või likvideerimise avalik programm liidu, riigi või piirkonna tasandil või
 - (ii) pädeva riikliku asutuse kehtestatud erakorralised meetmed või
 - (iii) määruse (EL) nr 1143/2014 kohaselt rakendatavad meetmed (liidu jaoks probleemse) invasiivse võõrliigi likvideerimiseks või leviku piiramiseks.
- (173) Punkti (172) alapunktis b osutatud programmid ja meetmed peavad sisaldama asjaomaste ennetus-, tõrje- ja likvideerimismeetmete kirjeldust.
- (174) Abi ei tohi olla seotud meetmetega, mille kulud peab liidu õigusaktide kohaselt kandma abisaaja, välja arvatud juhul, kui abimeetme kulud kaetakse täielikult abisaajatelt nõutavate kohustuslike maksudega.
- (175) Abi tuleb maksta otse asjaomasele ettevõtjale või tootjarühmale või -organisatsioonile, mille liige kõnealune ettevõtja on. Kui abi makstakse tootjarühmale või -organisatsioonile, ei tohi abisumma ületada summat, mida kõnealusel ettevõtjal on õigus saada.
- (176) Üksikabi ei tohiks anda, kui on kindlaks tehtud, et taud või liidu jaoks probleemse invasiivse võõrliigi või liikmesriigi jaoks probleemse invasiivse võõrliigi levik oli põhjustatud tahtlikult või abisaaja hooletusest.
- (177) Loomataudide puhul võib abi anda seoses veeloomadel esinevate taudidega, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429⁴⁶ artikli 5 lõikes 1 või mis on kantud Maailma Loomatervise Organisatsiooni veeloomade tervise koodeksi loomataudide loetellu,⁴⁷ või veeloomade zoonoosidega, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse⁴⁸ (EL) 2021/690 III lisa punktis 2.
- (178) Abi võib anda ka seoses esilekerkivate taudidega, mis vastavad määruse (EL) 2016/429 artikli 6 lõikes 2 loetletud tingimustele, kui:
- (a) loomataud on põhjustanud kahju, mis ületab künnise, milleks on vähemalt 30 % keskmisest aastatoodangust või -tulust eelneva kolmeaastase perioodi jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, mille arvutamisel on jäetud välja kõige suurem ja kõige väiksem näitaja; ning

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1).

⁴⁷ Vt <https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/aquatic-code-online-access/>.

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/690, millega luuakse siseturu, ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika programm („ühtse turu programm“) ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 99/2013, (EL) nr 1287/2013, (EL) nr 254/2014 ja (EL) nr 652/2014 (ELT L 153, 3.5.2021, lk 1).

- (b) abisaajad on sõlminud kindlustuslepingu või teevad sissemakseid liikmesriigis akrediteeritud ühisfondi, millega kaetakse vähemalt 50 % nende keskmisest aastatoodangust või toodanguga seotud tulust ning asjaomases liikmesriigis või piirkonnas statistiliselt kõige sagedasem kindlustatav loomataud.
- (179) Abikavad tuleb kehtestada kolme aasta jooksul alates loomataudi, liidu jaoks probleemse invasiivse võõrliigi või liikmesriigi jaoks probleemse invasiivse võõrliigi põhjustatud kulude või kahju tekkimise kuupäevast. Abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva. Neid tingimusi ei kohaldata punktis (181) osutatud ennetuseesmärkidel kantud kulude suhtes.
- (180) Kiire kriisiohje hõlbustamiseks kiidab komisjon heaks eelnevad raamkavad, eeldusel et abi andmise tingimused on selgelt kindlaks määratud. Sellistel juhtudel peavad liikmesriigid täitma punktis (218) osutatud aruandekohustust.
- (181) Abi võib hõlmata järgmisi rahastamiskõlblikke kulusid, sealhulgas ennetuseesmärkidel kantud kulusid:
 - (a) tervisekontrollid, analüüsid, testid ja muud sõeluuringud;
 - (b) vaktsiinide, ravimite, loomade raviks vajalike ainete ostmine, säilitamine, kasutamine või jaotamine;
 - (c) liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide ja liikmesriigi jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide tõrjeks kasutatavate kaitsevahendite või -varustuse ostmine, ladustamine, kasutuselevõtt ja jaotamine;
 - (d) loomade hukkamine, praakimine ja hävitamine;
 - (e) loomsete saaduste ja nendega seotud toodete hävitamine;
 - (f) ettevõtte ja seadmete puhastamine ja desinfitseerimine;
 - (g) loomade, loomsete saaduste ja nendega seotud toodete hukkamise, praakimise või hävitamise tõttu kantud kahju.
- (182) Punkti (181) alapunktis a osutatud rahastamiskõlblike kuludega seotud abi tuleb anda mitterahalises vormis ning maksta tervisekontrolli, analüüside, testide ja muude sõeluuringute teostajale.
- (183) Abi puhul, mida antakse loomataudidest, liidu jaoks probleemsetest invasiivsetest võõrliikidest või liikmesriigi jaoks probleemsetest invasiivsetest võõrliikidest tingitud kahju korvamiseks, millele on osutatud punkti (181) alapunktis g, arvutatakse hüvitis ainult seoses järgmisega:
 - (a) hukatud või praagitud loomade või hävitatud saaduste või toodete turuväärtus,
 - (i) kui need loomad on hukatud või praagitud või need saadused või tooted on hävitatud loomataudi või liidu jaoks probleemse invasiivse võõrliigi või liikmesriigi jaoks probleemse invasiivse võõrliigi leviku tõttu,
 - (ii) nagu neid loomi, saaduseid või tooteid ei oleks mõjutanud loomataud või liidu jaoks probleemse invasiivse võõrliigi või liikmesriigi jaoks probleemse invasiivse võõrliigi levik,
 - (iii) võttes aluseks nende turuväärtuse vahetult enne loomataudi või leviku kahtluse tekkimist või kinnitamist;
 - (b) karantiinikohustuste ja taastamisega seotud raskuste tõttu saamata jäänud tulu.

- (184) Sellest summast tuleb lahutada kulud, mida ei kantud otseselt loomataudi tõttu või liidu jaoks probleemse invasiivse võõrliigi või liikmesriigi jaoks probleemse invasiivse võõrliigi leviku tõttu ja mida abisaaja oleks igal juhul kandnud, ning tulud, mida saadi ennetamise või likvideerimise eesmärgil hukatud, praagitud või hävitatud loomadega seotud toodete müügist.
- (185) Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib komisjon aktsepteerida muid vesiviljeluses esinevate loomataudide või liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide ja liikmesriigi jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide leviku tõttu kantud kulusid.
- (186) Abi ja võimalikud muud abisaaja saadud maksed, sealhulgas muude riiklike või liidu meetmete või kindlustuspoliiside alusel või ühisfondidest samade rahastamiskõlblike kulude eest tehtud maksed, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

2. peatükk

ÄÄREPOOLSEIMATES PIIRKONDADES ANTAV ABI

2.1. Äärepoolsemates piirkondades antav tegevusabi

- (187) Äärepoolsemates piirkondades antav tegevusabi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a kohaselt siseturuga kokkusobiv, kui see vastab I osa 3. peatükile, käesolevas jaos esitatud tingimustele ja nende piirkondade suhtes kohaldatavatele erisätetele.
- (188) Käesolevat jagu kohaldatakse ELi toimimise lepingu artiklis 349 osutatud äärepoolseimatele piirkondadele antava tegevusabi suhtes, mille eesmärk on vastavalt määruse (EL) 2021/1139 artikli 10 lõikele 4 leevendada spetsiifilisi piiranguid, mis tulenevad nende piirkondade kaugusest, saarelisest asendist, väiksusest, raskest topograafiast ja kliimast ning majanduslikust sõltuvusest mõnest tootest ning mille püsivus ja koosmõju piiravad oluliselt nende piirkondade arengut. Käesoleva jao kohaldamisel võtab komisjon asjakohastel juhtudel arvesse tegevusabi kooskõla asjaomase piirkonna jaoks ette nähtud EMKVF-i meetmetega ning abi mõju konkurentsile ja kaubandusele nii asjaomastes piirkondades kui ka muudes liidu osades.
- (189) Käesoleva jao kohane abi ei tohi minna kaugemale sellest, mis on vajalik äärepoolseimate piirkondade eraldatusest, saarelisest asendist ja äärepoolseimast asukohast tulenevate spetsiifiliste piirangute leevendamiseks.
- (190) Kõnealustest spetsiifilistest piirangutest tulenevad rahastamiskõlblikud kulud tuleb arvutada vastavalt komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2021/1972⁴⁹ sätestatud kriteeriumidele.
- (191) Ülemäärase hüvitamise vältimiseks peab asjaomane liikmesriik võtma arvesse muud liiki riiklikku sekkumist, sealhulgas asjakohasel juhul äärepoolseimate

⁴⁹ Komisjoni 11. augusti 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/1972, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/1139, millega luuakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond ja muudetakse määrust (EL) 2017/1004, sätestades kriteeriumid, mille alusel arvutatakse äärepoolseimatest piirkondadest pärit teatavate kalapüügi- ja vesiviljelustoodete püüdmisel, kasvatamisel, töötlemisel ja turustamisel käitajatel tekkivad lisakulud (ELT L 402, 15.11.2021, lk 1).

piirkondade ettevõtjate poolt teatavate kalapüügi- ja vesiviljelustoodete püüdmisel, kasvatamisel, töötlemisel ja turustamisel kantud lisakulude hüvitamist vastavalt määruse (EL) 2021/1139 artiklitele 24 ja 35–37.

- (192) Abi ja võimalikud muud maksed, mida abisaaja samade rahastamiskõlblike kulude eest saab, ei tohi ületada 100 % rahastamiskõlblikest kuludest.

2.2. Äärepoolseimates piirkondades kalalaevastiku uuendamiseks antav abi

- (193) Komisjon loeb äärepoolseimates piirkondades kalalaevastiku uuendamiseks antava abi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a alusel siseturuga kokkusobivaks, kui see vastab I osa 3. peatükis esitatud põhimõtetele, käesolevas jaos esitatud tingimustele ja nende piirkondade suhtes kohaldatavatele erisätetele.
- (194) Käesolevat jagu kohaldatakse ELi toimimise lepingu artiklis 349 osutatud äärepoolseimates piirkondades kalalaevastiku uuendamiseks antava abi suhtes, mille eesmärk on toetada äärepoolseimas piirkonnas registreeritava uue kalalaeva soetamisega seotud kulude katmist.
- (195) Käesoleva jao kohast abi võib anda üksnes juhul, kui:
- (a) uus kalalaev vastab liidu ja siseriiklikele õigusnormidele kalalaevade hügieeni-, tervishoiu-, ohutus- ja töötingimuste kohta ning kalalaeva omaduste kohta ning
 - (b) abisaaja on abi taotlemise kuupäeval registreeritud uue laeva registreerimiskohaks olevas äärepoolseimas piirkonnas.
- (196) Abi andmise kuupäeval peab enne kõnealust kuupäeva määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 22 lõigete 2 ja 3 kohaselt koostatud värskeimast aruandest („riiklik aruanne“) ilmnema, et kõnealuse äärepoolseima piirkonna selles laevastiku osas, millesse uus laev kuulub, on püügivõimsus püügivõimalustega tasakaalus.
- (197) Abi ei tohi anda, kui riiklik aruanne ja eelkõige selles sisalduv hinnang tasakaalu kohta ei ole koostatud määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 22 lõikes 2 viidatud ühistes suunistes⁵⁰ osutatud bioloogiliste, majanduslike ja laevakasutuse näitajate alusel.
- (198) Seega peavad käesoleva jao kohase abi andmiseks olema täidetud järgmised tingimused:
- (a) asjaomane liikmesriik on esitanud komisjonile riikliku aruande N aasta 31. maiks;
 - (b) riiklikust aruandest ilmneb, et selles laevastiku osas, millesse uus laev kuulub, on püügivõimsus püügivõimalustega tasakaalus;
 - (c) riigi ametiasutustele N aasta 1. juunist kuni N+ 1 aasta 31. maini esitatud abitaotlused vaadatakse läbi N aasta riikliku aruande alusel ning
 - (d) komisjon ei ole seadnud kahtluse alla N aasta riikliku aruande järeldust ja eelkõige selles sisalduvat hinnangut tasakaalu kohta.

⁵⁰

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Suunised püügivõimsuse ja püügivõimaluste vahelise tasakaalu analüüsiks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 (ühise kalanduspoliitika kohta) artikliga 22“ (COM(2014) 545 (final).

- (199) Punkti (198) alapunkti d kohaldamisel loetakse riiklikus aruandes esitatud hinnang tasakaalu kohta kahtluse alla seatuks, kui komisjon saadab määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 22 lõike 4 alusel asjaomasele liikmesriigile sellekohase kirja N+ 1 aasta 31. märtsiks. Kui nimetatud tähtaja jooksul sellist kirja ei väljastata või kui kirjas ei vaidlustata riiklikus aruandes sisalduvat hinnangut tasakaalu kohta, võib asjaomane liikmesriik abi anda.
- (200) Asjaomane liikmesriik võib anda abi N aasta riikliku aruande alusel üksnes kuni järgmise riikliku aruande esitamiseni aasta N+ 1 31. maiks.
- (201) Ühelgi juhul ei tohi ületada iga liikmesriigi ja äärepoolseimate piirkondade iga laevastiku osa püügivõimsuse ülempiire, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1380/2013 II lisas, ning arvesse tuleb võtta nende võimalikku vähendamist kõnealuse määruse artikli 22 lõike 6 kohaselt. Abi toel omandatud uue püügivõimsuse laevastikku lisamisel tuleb täielikult kinni pidada kõnealustest ülempiiridest ning neid ei tohi ületada.
- (202) Abi tingimuseks ei tohi seada uue laeva hankimist konkreetsest tehasest.
- (203) Abi ülemmäär ei tohi olla üle 60 % rahastamiskõlblikest kogukuludest laevade puhul, mille kogupikkus on alla 12 meetri, üle 50 % rahastamiskõlblikest kogukuludest laevade puhul, mille kogupikkus algab 12 meetrist ja jääb alla 24 meetri, ning üle 25 % rahastamiskõlblikest kogukuludest laevade puhul, mille kogupikkus algab 24 meetrist.
- (204) Abi toel soetatud laev peab jääma äärepoolseimasse piirkonda registreerituks vähemalt 15 aastaks alates abi andmise kuupäevast ning peab selle ajavahemiku jooksul lossima kogu oma saagi äärepoolseimas piirkonnas. Kui seda tingimust ei täideta, tuleb abi tagasi maksta summas, mis on proportsionaalne mittetäitmise ajavahemiku või ulatusega.

III OSA

MENETLUSKÜSIMUSED

1. Abikavade maksimaalne kestus ja hindamine

- (205) Komisjon kiidab heaks üksnes piiratud kestusega abikavad. Abikavasid ei tohi kohaldada põhimõtteliselt kauem kui seitse aastat.
- (206) Konkurentsi- ja kaubandusmoonutuste vähendamise tagamiseks võib komisjon nõuda, et teatavate kavade puhul kohaldataks ajapiirangut, mis on tavaliselt kuni neli aastat, ning punktis (36) osutatud järelhindamist. Järelhindamised viiakse läbi nende kavade puhul, millega võivad kaasneda eriti suured konkurentsimoonutused, s.t kavad mis võivad konkurentsi oluliselt piirata või moonutada, kui nende rakendamist õigel ajal läbi ei vaadata.
- (207) Võttes arvesse järelhindamise eesmärgi ja vältimaks liikmesriikide ülemäärast koormamist väiksemate abisummade korral, kohaldatakse järelhindamist üksnes suure eelarvega abikavade suhtes, millel on uudseid omadusi, või kui on ette näha märkimisväärsed muutusi turul, tehnoloogias või õigusraamistikus. Järelhindamise peab läbi viima abi andvast asutusest sõltumatu ekspert ühise metoodika alusel ja hindamistulemused tuleb avalikustada. Iga liikmesriik peab koos abikavaga teatama ka hindamiskava projektist, mis on komisjoni poolt abikavale antava hinnangu lahutamatu osa.

- (208) Järelhindamise tulemused tuleb komisjonile esitada aegsasti, et oleks võimalik hinnata abikava võimalikku pikendamist, ning igal juhul abikava lõppemisel. Kõigi järgnevate samalaadse eesmärgiga abimeetmete puhul tuleb arvesse võtta kõnealuse järelhindamise tulemusi.
- (209) Abikavade puhul, mis on grupierandi määruse kohaldamisalast välja jäetud üksnes suure eelarve tõttu, hindab komisjon abikava kokkusobivust siseturuga üksnes hindamiskava alusel.

2. Suuniste kohaldamine

- (210) Komisjon kohaldab käesolevaid suuniseid kogu sellise abi hindamiseks, mida antakse alates 1. jaanuarist 2023, sõltumata abist teatamise kuupäevast.
- (211) Heakskiidetud abikavade alusel antavat üksikabi, millest on komisjonile teatatud tulenevalt kohustusest teatada sellisest abist eraldi, hinnatakse heakskiidetud abikava suhtes kohaldatavate suuniste alusel.
- (212) Ebaseaduslikku abi hinnatakse kooskõlas abi andmise kuupäeval kehtinud suunistega. Ebaseadusliku abikava alusel antud üksikabi hinnatakse suuniste alusel, mida kohaldati kõnealuse ebaseadusliku abikava suhtes ajal, mil üksikabi anti.
- (213) Kalandus- ja vesiviljelussektoris antava riigiabi kontrollimise suunised, mis võeti vastu 2015. aastal,⁵¹ tunnistatakse kehtetuks ja neid ei kohaldata enam pärast 31. detsembrist 2022, välja arvatud punktides (211) ja (212) osutatud juhtudel.

3. Ettepanekud asjakohaste meetmete kohta

- (214) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikega 1 teeb komisjon ettepaneku, et liikmesriigid muudaksid oma olemasolevaid abikavasid, et viia need käesolevate suunistega vastavusse hiljemalt 30. juuniks 2023.
- (215) Komisjon palub liikmesriikidel väljendada oma sõnaselget ja tingimusteta nõustumist käesolevates suunistes esitatud asjakohaste meetmetega kahe kuu jooksul alates käesolevate suuniste avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (216) Kui liikmesriik ei väljenda oma sõnaselget ja tingimusteta nõustumist ettenähtud ajavahemiku jooksul, eeldab komisjon, et liikmesriik ei ole kõnealuste meetmetega nõus. Kui liikmesriik ei nõustu kõnealuste meetmetega, toimib komisjon vastavalt nõukogu määruse (EL) 2015/1589 artikli 23 lõikele 2.

4. Aruandlus ja järelevalve

- (217) Komisjon tuletab liikmesriikidele meelde nende kohustust esitada komisjonile aastaaruandeid vastavalt määruse (EL) 2015/1589 artiklile 26 ning määruse (EÜ) nr 794/2004⁵² artiklitele 5, 6 ja 7.

⁵¹ Komisjoni teatis „Kalandus- ja vesiviljelussektoris antava riigiabi kontrollimise suunised“ (ELT C 217, 2.7.2015, lk 1).

- (218) Aastaaruanne peab sisaldama ka meteoroloogiateavet II osa 1. peatüki jagudes 1.1 ja 1.2 osutatud sündmuste liigi, aja, suhtelise ulatuse ja koha kohta ning teavet jaos 1.3 osutatud loomataudide ja invasiivsete võõrliikide leviku kohta. Käesoleva punkti kohane aruandekohustus on seotud üksnes eelnevate raamkavadega.
- (219) Komisjon jätab endale õiguse nõuda olemasolevate abikavade kohta igal üksikjuhul eraldi lisateavet, kui see on vajalik ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikest 1 tulenevate kohustuste täitmiseks.
- (220) Liikmesriigid peavad säilitama üksikasjalikud andmed kõigi oma abimeetmete kohta. Need andmed peavad sisaldama kogu teavet, mis võimaldab teha kindlaks, kas asjakohastel juhtudel on peetud kinni rahastamiskõlblikkuse ja abi osakaalu tingimustest. Neid andmeid tuleb säilitada 10 aastat alates abi andmise kuupäevast ja need tuleb nõudmise korral komisjonile esitada.

5. Läbivaatamine

- (221) Komisjon võib igal ajal käesolevad suunised läbi vaadata või neid muuta, kui see on vajalik seoses konkurentsipoliitikaga, liidu muu poliitikaga, rahvusvaheliste kohustustega ja turgude arenguga või muul õigustatud põhjusel.